XLII

5. 2/7 1890.

Dobry wyraz. Adam Münchheimer
w muzyce pozór Wł. Żeleńskiego
Ballady. Najpiękniejszy kompozy-
tor Moniuszki ballad Karol [illegible]
napisał muzykę do przekładów [illegible]
wa z pan Blankensteina „Pierwiosnek”
„Świtezianka” „Czaty” „Trzech Budry-
sów” „Panicz i dziewczyna”. Kom-
pozycje te wypadły znakomicie,
ściśle odpowiadając [illegible]
wszelkim wymaganiom krytyki,
a jeżeli nas zadowolić nie potrafią,
[illegible] braku [illegible]
[illegible] związku, który [illegible]
jest Moniuszki — brak tego natchnie-
nia, na którym tylko nasza ziemia obda-
rzyć może. Z „Śpiewniczkiem”
Ferd. Hillera [illegible]
Kompozytora [illegible] się nie spotkał[illegible],

2.

a „Pierwiosnek" ks. Kazimierza
Lubomirskiego który prócz niego „
i kilka innych kompoz. [illegible]
muzykalnie opracować — jako rów-
nież i innych kompoz. jego świad-
czą o niepoślednim talencie,
szczególnym poczuciem piękna
intuicyjnej muzykalności; więc
dziwo prawie [illegible] piękną pie-
na prostej melodii, harmonią
naturalną i niewymuszoną,
kompozytor nie wymaga nadto od
akompaniatora, ani od śpiewaka
szerokiej skali głosu, pisząc takowe
[illegible] też zawdzięcza z tego stwo-
nek Moniuszki jego pieśni naj-
większej popularności.

Kajetana Kraszewskiego „Pier-
wiosnek" nr 3 w takt mazurka (

...a Adama Grossa oryginalna a rozwlekła
...ego „Chorążanka" zamykają szereg
...ór ballad wydanych.
...rót tego ostatniego katalogu gabellinera
...ad: Walfar znajdujący zapowiedziana
..., balladę „Renegat" Piotra Maszyń,
...a ludzie kompozytora muzyki do słów
...ej: „Idę ja Niemnem" z ballady „Dudarz"
...żywcej, też, która równie szczęśliwie
...gą a może szczęśliwiej bo melodyjniej
..., ilustrował Graeben-Hoffman.
...ód tej samej ballady „Tryolet" (Żona)
...ak Komu słoty splatam wianek"
...romolarz Dobaszi Alamany wodne,
...tonowania „Wilh. Troschel.
...aj Dla wyczerpującego uzupełnienia
...muszę tu jeszcze wspomnieć o Dom...
...ni wyszedł przecież osnuty na tle
...ballady „Pani Twardowska"

4.

W operach Moniuszki w stosunku muzyków do ...
polskich wyznaczają swoje sprawy kultu ...
muzyczny, do której libretta i ballady ...
uznanego dostarczył mu Mickiewicz ...
Adam i 6 klas Józefa Korzeniowskiego
(Marc. Kasińskiego) pt. "Pan Twardowski" 1860 "Dziś o godnym ...
poezyę Mickiewicza"!!!
Mnogość opracowań z twórczości ... ballad przedstawiają dla muzyka ...
szkicowo-obrazowa forma ... wano sonaty ale i mniej dają mu ...
ona pola do rozwinięcia dramat...
tyczno lirycznego pierwiastka w muzyce. To też nie wielu stosunkowo 18...
kompozytorów zajmowało się zna...mi. Wspomnę, do Niemcowa "Do...
pod względem twórczości ... dyjnej i wyraził poezyę mu...

...ówczas charakteru innego należy się
pierwszeństwo Karolowi Lipińskiemu.
Kurpińskiego muzyki nie znamy, jak
[illegible] i sonetu „Do Laury” poezji
[illegible] Kolli. Moniuszko oryginalny
w sonetach Krymskich... (Ałuszta
[illegible], Burza, Bakczysaraj,
Bakczysaraj w nocy” „Czatyrdah”
[illegible] Pielgrzym „Ajudah”) mniej
szczęśliwy w muzyce „Do akermana”:
[illegible] Stepy Akermańskie” Antoniego
Orłowskiego na solo muzyki ważne
[illegible] któryś jedyną może zasługą jest ta
[illegible] w wykonaniu, śpiewana w
roku 1882 28 listopada w dzień imie-
[illegible] Mickiewicza w Tarnopolu.
„Sonety [illegible]
[illegible] Ignacy Zalewski uczeń Moniuszki
napisał muzykę do Sonetów Krymskich

utworu tego, ani bliższego o nim nic;
Danych nie znalazłem nigdzie.
Z ciemniejszym zastępem kompo-
zytorów zetkniemy się w przeszłości
Czyż nie znał Mickiewicza, pt. Wieczorne
zorze? Śpiewamy wokół „gdybym
się zamienił w wolną ptaszkę" na
tekst aż pięciu kompozytorów polskich;
Czarnego Orni, Moniuszki, Żeleńskiego,
Nowakowskiego, Ign. Paderewskiego,
Władysława Wiernica. Ign. Pade-
rewski nie wydał tej swojej
pieśni a przecież — wiadomość
tę zawdzięczam panu Władysławowi
Mickiewiczowi — utwory „Polały
się łzy" „gdybym się zamienił w
wolną ptaszkę" „Moja pieszczotka"
„Rozmowa". —
Do „Pieszczotki" używali nadto

muzykę ks. Kastrioty-Skanderbega
Chopin, Oni, Emanuel Kania,
Milki Łysenko, (wytłumaczka rękopisu).
Moniuszko, J. Gawroński, z tych
najpiękniejsza jest Chopina, za nią
wszystkie Oni, Łysenko, naj-
słabsza jest Moniuszki.
Również szczęśliwym był Chopin
w muzyce do „Prosa z mogił Ozen"
przedstawił tutaj w niedościgłej formie,
wierząc zaś uległości Konstytucji,
Ewangelickiego i Wład. Szachno.
Najwięcej kompozytorów wzięło
„Sen" „Chociaż zmarzona będziesz
mnie zrozumieć".
Borodzin, Oni, ks. Lamm,
Czetwertyński, J. Hiller, Man.
Karczewski, Zofia Kaplińska
Lubomirski, Moniuszko

Żeleński, Najgodniejszej najodpo-
wiedniejszej tęczy się muzyka u zła-
wom w utworach Żeleńskiego
Moniuszki, i Karasowskiego
Żeleński skomponował także mu-
zykę „Gdy się nie widzę" do
której poezji pierwszy napisał mu-
zykę F. Wilczek. Muzykę Wilczka
znalazłem przypadkiem w „Pamięt-
niku Muzyki Warszawskiej" z r. 1870
tom II. Jest to skromna piosenka
o narodowej melodji, zaiście
nie wychodzi jednakże z granic
Dyletantyzmu. Niezrównanie
lepiej opracowali wiersz tem
Moniuszko i Lubomirski. Oby
Dwaj i muzykę ostawili nad
Rozp. „Rozmowa". Kompozy-
cji Hillera i Paderewskiego to

Do tych słów nie mam dotychczas.
Mniej więcej znanym jest „Obóz strzelców"
ks. *Czetwertyńskiej*. Czy do tych
słów muzykę napisał *Kolłowski*
w Paryżu 1833 czy też do pieśni
Gwoździa z Bejdów, trudno mi jest
wiedzieć gdyż wydania tego wyżej
podanego nie znamy.
Do wiersza „Dwa słowa" muzyki
kompozytorowie pisali: *Filipina*
Brzezińska i *Ludwik Marek*.
Ten ostatni do niemieckiego
przekładu „Zwei Worte" napisał
muzykę z pominięciem zupełnie
oryginału.
Cezar Cui umieścił w swoim
zbiorku pieśni muzykę do te-
cego utworu „Rozmowy wieczornej"
„Gdy mnie spotkasz w swej dziedzinie."

101.

Jednym z najpiękniejszych utwo-
rów Żuławskiego jest wiersz „W
Śmiertelnym Śnie." „Mniejszości"
St. J. Dobrzański poświęcił wszy-
stko o wierszu „Do
matki Polki" Wojciech Szukiewicz,
zbij w swym charakterze i oczy-
wiście niezgodnym z prawdą a prawie
wręcz aż do zniesmaczenia [illegible]
nostalgicznym biadającym tonem
wspomina o swoim [illegible]
zmarłej Emilii Plater czy opiew-
ten jednak jest mniejszy do śmier-
ci przykrości czy też mógł sło-
[illegible] niestety nie dziwię.
Pominąć nie mogę jednego jednak
utworu a to „Oda do młodości"
którą (ze) przepisał Teodor
Stahlberger, w którym wspo.

mianem o pieśni „Stawiarka moja"
Nie wątpię że pieśń tę żołnierskiego
wiarus nasz śpiewał. Dowodzi tego
list który otrzymałem od Wład. p.
Mickiewicza. ale czy komponował?
Do tłumaczeń Mickiewicza dodatki,
ci muzycy ks. Czetwertyńska nie,
szczególnie do ballady „Rybaczka"
Moniuszko dobrze „Znasz-li ten
kraj" i Graben Hoffman.
mniej wyraziście Nowakowski
a nadto pretensjonalnie i słabo
Gr. Gross.
Treść Konrada Wallenroda wzięli
do opery Ponchielli („Litwani")
i Żeleński. J. F. Dobrzyński
pozostawił po sobie niezupełnie
skończoną i nie wydaną operę,
zaś przez krytyków i muzyków

zmiana dramatyczno-liryczna dzie-
ło „Konrad Wallenrod" do oryginal-
nej nie zmienionej a tylko skró-
conej poezji zastosowana.
„Pieśń do Wilii" i „Pieśń z wieży" -
Alpuhara pięknie wyszła, w Wilii
walczą o pierwszeństwo Moniuszko
i Dowe, popularniejszą jest opraco-
wali Marya Szymanowska (dnak
od Gieb) i Ign. Komorowski. Zaś
Ferdynand Hiller niezręcznie melodyę
i jedną posępnie harmonizowa-
ną brak wiele w kompozycji
stała jednak wiadomie całości.
Żeleńskiego chór męski po [illegible]
[illegible] poprowadzony nie
chyba tą wadą iż z powodu tego
[illegible] brzmieniu [illegible] pozo-
ko się sprawiedliwi.

„Pieśń Żołnierzy" kompozycji
Moniuszki, Lubomirskiego, Ko-
marowskiego, — Kompozycje Ma-
rji Szymanowskiej 1828 i W.
Fr. Dzierżkiego [illegible]
jak również mamy w Szyma-
nowskiej 1828 muzykę do „Alpuhary"
także Grimma, Sikorskiego
i Wł. Tarnowskiego. Muzykę z
pieśni wajdeloty „O wieści gminna",
na 2 [illegible] Noskowskiego
[illegible] ale [illegible].
Moniuszko, prócz tego muzykę
do drugiej części „Dziadów" jako-
też i do [illegible].
Do trzeciej części a mianowicie
wstępu „Sen więźnia" i Pieśń
[illegible] grobie" prócz muzyki
Wojc. Sowińskiego.

W Kurjerze wspominano o fragmen-
towych utworach Albina Kon-
tyńskiego „Zorza [illegible]"
i dudziarki i Nowickiego „Ka-
zał nad Koncertami" i Pana
Tadeusza. — W Kurjerze za-
mieszczono wzmiankę o kompo-
zytorze w miejscu urodzenia.
Gwiazdki umieszczono przy poszcze-
gólnych tytułach oznaczają że
utworów nie widziałem i nie
znamy.

Borodzian M. G. [illegible] Warszawa
Glücksberg.
Brzezińska Filipina x Grati x [illegible]
[illegible] (Sav).
Czartoryski Ch. Schwarzenberg – Mazur
piosenka. Warszawa Friedlein
Chopin, mazur [illegible] [illegible],
[illegible] Warszawa Gebethner Wolf

Cui César „Gdy się spotkamy” „Gdybym się zmienił” z Moja pieszczotka” Sem. Peters, księg. Kossel i Spółka.

Czetwertyński ks. Seweryna „Pieśni wybrane” Ryszkowska, Sen., Księgarnia Kasprzyckiego.

Dobrzyński I.F. × Do matki śpiewki; × Arii z Wallenroda, Nie wydane.

Doroszeńko (Jasiński). × Pan Twardowski (Sen).

Glinka M. × Kantata do Ojców (z polska?) Mickiewicza (Sen)

Gruber Hoffman. Pieśń Dudarza, Znasz li ten kraj? Oremus Hoffarth

Grim I.A. × Alpuhara Księgarnia Kasprzyckiego

Gross Adam Świtezianka, Znasz li ten kraj? Warsz. Gebethner i Wolff.

Haller Lud. × Pierwiosnek × Krzemona × Sen, Wilija — Paryż 1851.

Janowski And. Gęślarz i Dziewczyna Księgarnia Kasprzyckiego.

Ferdiński ob. Doroszenko

Kamia Cm. Moja Przepiórka Walc. Kaufman

Kaplińska Zofia Sen. Walc Müllera.

Karasowski Maurycy Sen. Warsz. Fr. Chopin

Komorowski Ign. Piosnki z Wiosny Walc. Ge-
bethner i Wolf — Wilia Walc. Kaufman.

Korytyński Al. Zaręczyny Żoni.

Kołłowski F.* Pieśń myśliwca Wilno 1830
Le chant du chasseur Paris 1833.
Estr. Bibl. i Le Polonais tom I str 291.

Krasowski Kaz. Pierwiosnek Walc. Sennewald.

Krupiński* „Do Niemna" (Ros II)

Lipiński Kr. Do Niemna (Poezye
A. M. T. III Poznań 1828 Wilia (Ros II).

Loewe Karol Czaty, Pierwiosnek, Trzech
Budrysów, Panicz i Dziewczyna, Wilia
Berlin Schlesinger *Świtezianka Po-
znań Stefański (Estr. Bibl.)

Lubomirski Kaz. Niepewność.

Pierwiosnek, Pieśń z wieży, Przemowa,
Sen. Warszawa Gebethner i Wolff.
Marek Ludwik Drei Worte (Dwa słowa)
Lipsk Kehrt.
Marzyński Piotr Piosnka Dudarza
× Romeczek (Z opowiadań) Wars. Gebth.
Mickiewicz Adam Słowiczku mój.
Mickiewicz Czaty, Do Niemna,
Gdybym się zmienił, Guślarz i dziew-
czyna, Naprzód ciebie wspomina, Nie-
pewność, × Pani Twardowska (ballady,
dane) Panicz i dziewczyna, Pieszczotka,
Pieśń pustelnika, Pieśń z wieży.
Powrót taty, Przemowa, Rybka, Sen,
Cisza morska, Żegluga, Burza, Bak-
czysaraj, Bakczysaraj w nocy,
Czatyrdach, Pielgrzym, Ajudah,
Sonety krymskie (wyj. dano w 4 ozna-
czym miejscu) Świtezianka,

Topolek (Kominiarczyk) Trzech Andrzejów, Widma (wydane w wyciągu fortepianowym) Wilia, Znasz li ten kraj, Zosia; W Warszawie lub Wilnie.

Noskowski Zygm. 6 pieśni gminnych około r. 1900. x Sielanki nie wydane.

Nowakowski Józef "Gdybym się zmienił", Znasz li ten kraj! Wstań [illegible]

Nowicki Ludwik Koncert nad Renem, ostatni.

Ostrowski Antoni Stepy akermańskie nie wydane.

Ostrowski Ant. Stasieńku mój Lwów Seyfarth Czajkowski.

Paderewski I. x Polały się łzy x Gdybym się zmienił. x Moja pieszczotka x [illegible] [illegible] (przygotowane do druku)

Ponchielli × Ochitnami Milanowskiego?
Sikorski Józef × Alpuhara (niewydana).
Sobański Józef Pieśni z nowel bohat.
Kijów Koziński.
Sowiński Wojciech × Pan Twardowski.
op. Rosny, × Pieśń na łyżwa przy
grobie × Sen wspomnienia × Śpiew na
śmierć Emilii Plater (Sowa).
Stahlberger Teod. „6 Pieśni do młodzieży"
Kraków Krzyżanowski.
Stadniński W. „Pieśń z więzienia
(Kor II)
Szachowski Wład. „Pieśni z nowel ...
Warszawa Müller.
Szymanowska Marya × Alpuhara
× Pieśniarz więzny Towarzyszka (Kor II)
Petersburg 1828 Wilia Kijów Kr.
alzywo
Tarnowski Wł. × Alpuhara (c[illegible]d. pazur).

20.

Troschel Wilh. Przekład „Koran złoty"
Warszawa Sennewald.

Wiśniewski Wład. „Gdybym się z [illegible]
mu", Warsz. Gebeth. Wolf.

Wilczek F. Niespodzianka „Pamięt-
nik [illegible] Warsz. za r. 1809 Tom II

Zaleski Ign.[x] Sonety krymskie
(tłum.).

Żeleński Wład. Konrad Wallenrod
opera (wyciąg). D. S. B. [illegible]
[illegible] Warsz. [illegible].

Niespodzianka Kraków - Koszarowski.
Sen Warsz. [illegible] Wilia
[illegible].

Michała Wiszniewskiego Historya
Literatury Polskiej. Kraków
w Drukarni Stanisława Gieszkowskie-
go. nakładem autora 1840 tomów 8

Tom I Opisanie wspomina naturalnie o dawnych przedstawicielstwach pierwszych obrządkach —
„Między 965 a 1040 śpiewał lud polski [illegible] dawne pieśni: śpiewali kmiecie [illegible] [illegible] [illegible] za Chrobrego, śpiewano [illegible] o [illegible], śpiewające pieśni [illegible] i [illegible] dla [illegible] Chrobrego [illegible]." [illegible] [illegible]
([illegible] [illegible] pieśni [illegible], [illegible] śpiewano. dalej [illegible] o [illegible] [illegible].

Opowiadanie [illegible] od [illegible] do przybycia [illegible] — 1000-1400
około 1385 a może i wcześniej jakie pieśni Bogarodzica dawno.
Już śpiewano po kościołach naszych [illegible] [illegible] pieśni

niedoskie, bo jeszcze słaski miejscowy
różnił wtedy od polskiego. Prócz
tego oryginalne pieśni nabożne
składali Jan Opat Witowski i
Jan Łodzia biskup poznański.
Śmierć Bogarodzicy ślicznej wielko-
polskiej w pieśni polskiej śpiewana.
Opuka Bongin Kardynał Fresi.
Historya poezji polskiej za Piastów.
Św. Wojciech i jego pieśń Bogarodzica.
Pieśni nabożne poetów polskich
z XIII i XIV wieku. Widowiska
sceniczne. tragedya i komedya
legendy.
Najdawniej zna pieśń nabożna
polska jest Bogarodzica, którą
od 10 wieków w Gnieźnie śpiewają.
str. 388.
Oloff (Polnische Liedergeschichte)

wspierającą wdzięcz naprowadza jednak
Posadzona, wzbogacona się przez Boga,
Rodzimy i kilka litanii w języku polskim
przed reformacyą liczba tych pomników wie-
ku XVI miała polska literatura,
wiele pieśni nabożnych.
Wszakże dziś powszechnie wiadomo, że
były i inne pieśni nabożne, jeszcze
w wiekach piętnastych (Długosz
archidyakon gnieźn. w Sommersb.
zbiorze vol II. p. 81 i Długosz wydanie
Lipskie str. 1098):
Znajdujemy ślad w Kadł. 6 ks.
o pieśniach Kazimierza II. Bierze-
nicy, którzy wracając do Polski przyby-
li 1261 zaśpiewali 2 razy na dzień
jakąś pieśń nabożną. Świadczą
akta klasztoru Sandeckiego, iż
za czasów S. Kunegundy w XIII w.

był tam zwyczaj śpiewania wieczór,
nim pieśni w pierwszym 14 cyklu na
chwałę najświętszej panny (Vos,
pro patris canto ad laudem
B. V. Mariae a Diva Regina et
Matre instituti. Acta M. SS. przepis
Turzyński)
Pieśń nabożna „Żale Bogarod.
Dziecię pod krzyżem z Cancioneta"
Do XIV wieku należy. Pierwsza
zgodna odzięki.
„Posłuchajcie bracia mili
Kcę wam skarżyć krwawą głowę
Usłyszycie moj zamętek
Jen mi się stał w wielki piątek
i t. d. [illegible]
(Biblioteka Polska r. 1826. Ta
pieśń znaleziona w rękopisie
z XV wieku, przepisana była

przed r. 1493 dla łatwiejszego czytania
niżej obecnej pisownią: w oryginale
tak się zaczynało:

Poszlo chayczo braczya myla,
Kazacz wam skarzycz krwawa glowa,
myszyczyo moy zamathek,
gyem myszya sztahl w wyelky
piathek.

Lubo ta pieśń pod piórem przepisan.
jącego w końcu XV w. wiele za-
pewne znamion dawniejszej tero.
i głoskowa strona zostało atoli tyle
się przechowało z pochodzenia pod-
tema królowej Małgorzaty, można
wnosić, iż jest z wieku XIV.

Pieśni jego które otrzymało pierwszym
śpiewano może były polskie gdzieli to
przez ecclesia polonica rozumieć Dingowi
bractwo, które otrzymało po założeniu zakonu

wszystko śpiewać pieśni nabożne w języku ojczystym. Te pieśni były następujące. „Światło zabłysło nad Trójcą" (Dux clarescit in via) Zawitaj bramo zbawienia (Salve salutis janua) pieśń o Ś. Wojciechu na prośbę tego biskupa. Tyleż także opatka pieśń o Ś. Piotrze i pieśń o Ś. Pawle. Niektóre z tych pieśni może do naszych czasów się zachowały. Jan Łodzia umarł 1346

A. Anno D. M. D. CC XL VI Johannes Lodzia Episcopus Posnaniensis obiit, qui dum vixit, multas prosas, unam videlicet de assumptione Beate Marie: „Salve salutis janua" aliam de purificatione benedicta; aliam de sancto Adalberto in laudem sacro fecerat, quilibet versus in-cepit per litteram sui nominis

Johannes Praesul Posnaniensis; item de
sancto Petro, „tu es Petrus et super hanc",
item aliam de St. Paulo; una quae
cantatur post Hymnum in ecclesia
Posnaniensi; Hic claruerat in vita.
Hic erat secundus cytharam in domo
una causa leticie permanebat, sed
ebriorum carnis ardenter agebat,
bene literatus erat et bene natus.
Wypisałem całą tę biografię z Janka
archidyakona gnieźn. w Sommersb.
II 81 To to jest jedna biografia prawie
z XIV wieku. ! (bo to przypisek).
Pieśń drwialna:
„Benedic regem cunctorum
Conserva genus Vandalorum"
Bielski przywodzi na dowód iż nas
niektórzy Wandalitami zowią, do-
dając że słowo to jest przy końcu XVI

w Krakowie jest sprawowany. (Bielski Kronika polska r. 1597 k. 22.).
Pieśni nabożne Czechów w owe czas mniej językiem rozróżniających się, tego miejsca narodowego zastępowały (Woronicz Rozprawa pierwsza o pieśniach religijnych. Pisma Woronicza Tom IV k. 95 wydanie Krakow.).
Podobnie i najdawniejszy kancjonał, który najdawniejszy kancjonał z r. 1598 znajduje się w zbiorze Chreptowicza. W bibliotece paryskiej było wydanie poznańskie z r. 1569.) posiadamy Dawida a w wieku XVI biblia Leopolity była podobnie przełożona z czeskiego.
Str 403.

Dyalogi. Tacito za przykładem czasów mieli Stanisławie ...

-wizka szamierna, która w tych obyczajami
i religią w ścisłym były związku, po-
dobnie jak u starożytnych Greków.
W Pomorzan igrzyska i zabawy odby-
wały się w kontynach (Maciejowski
Pamięt. II 62); Kosmas opisuje
pod r. 1092, jak wiosennym czasem
w trzecią lub czwartą po wielkiejno-
cy niedzielę, składali Bogom ofia-
ry przy źródłach i lasach, gdzie były
ich cmentarze, i pogrzebi czyniono,
tego, jechali na rozstajne drogi i
tam osobliwsze wyprawiali igrzyska,
pomalowani w maski, tańcowali,
biegali, śmieszne pieśni nucąc,
w przekonaniu, iż to nieboszczykowi
pokoju przyczyni.
Po zaprowadzeniu religii chrześcian-
skiej dawne wiele narodowi

igrzyska wyszły z użycia.
Widowiska owe stały się dramatem
podobnem do dzisiejszych operetek,
i dzieliły się na smutne, „nie-
cnoty” czyli tragedyje i pieśni-
twory komedyje. W Starobyla skła-
dnie zachowały się szczątki dra-
matycznej poezyi ~~polskiej~~ czes-
kiej i polskiej zaś najdawniejszej,
czy szczątek zachował nam Ka-
dłubek. Ten kronikarz a może
jego komentator powiada (Kadłu-
bek wyd. Kroneckiego T. II. p. 94):
że z powodu ożenienia Kazimierza
sprawiedliwego, z którymi pano-
wie wyprawili sobie dla rozrywki
dialogi. Wystąpiły na scenę wesołość
smutność, wolność, a roztropność
i sprawiedliwość, które n-

wielbiących cnotę zmarłego poważały
się wzajemnie.
Za panowania Leszka Białego znaj-
dujemy ślad widowisk polskich w liście
Innocentego III pisanym do Henryka
Arcybiskupa Gnieźnieńskiego w
którym uskarża się iż w Polsce
często wyprawiają sobie widowiska
teatralne po kościołach, wyprowadzają,
jak na scenę osoby przebrane
w maski; że nawet Duchowni
niepomnąc na kapłańskiego prawa,
nie dają baczenia takowe z siebie
widowiska. (Dzwoński Historya
Teatralna p. 144).
Wojny Krzyżowe i po wyprawach,
Innych pielgrzymki dały przeto
też widowiskom zasmiernym
które się w XIII wieku po całej

Europie Zachodniej upowszechnił się.
Pątnicy w ogromnych kapeluszach
obwieszonych obrazkami świętych i pięknie,
różnych skorupkami piórów narzyłych [?]
wracający z Rzymu z domu [?] lub
Kompostelli byli u nas pierwszym
początkiem widowiskom teatralnym.
Sam ich ubiór zwracał uwagę - przytem,
ten sposób opowiadania, śpiewania,
miał i towarzyszenia na rebeku [?],
do śpiewów mogli - potem nawet,
dodali [?] mówiąc potem między sobą o
sobie - ~~[illegible]~~ czego się nauczyli
od pielgrzymów francuskich - i
włoskich (mogli i ci [?] ściśle [?] przez,
nieź [?] dobrze się nauczyć [?] mogli [?]).
Na początku XIV wieku zjawili
się u nas błazny, którzy razem,
zaczęli wyprawiali widowiska

j. w Wielkim Krakowskim statucie,
danym przez Kazimierza W. r 1336 czy-
tamy: "Insuper volumus quod in
ipsis nuptiis octo joculatores
habeantur, et non plures, can-
tantibus et loquentibus cantiones,
nec non vendentibus vinum, ab
ipsis exclusis penitus et ejectis."
Legendą nazywano w wiekach
średnich książkę, którą przez cały
rok dla zbudowania ludowi
czytano. Były to najczęściej
żywoty Świętych w których panował
duch pobożności. Były to więc pro-
rzewne i cudowne powieści.
Tom II. wzmiankuje na str 224.
o pierwszych szkołach katedralnych
klasztornych i parafialnych.
które były zazwyczaj przy klasztorach

w Katedrach. — przyczyna dzisiaj zało-
żenia kościoła polskiego.
Akademia Krakowska założona przez
Kazimierza W. r. 1364 w Dniu Ziele-
nych Świątek d. 31 Maja.
Tow. literackie których ślad już
w połowie XIV wieku w nas znaj-
dujemy, mające zawiązywane w
zakładach naukowych, były dobre,
tres naukowe. Takie bractwo
literackie znajdowało się przy
kościele archikatedralnym lwow-
skim, które w r. 1350 zawiązali
Niemcy z wojska Kazimierza
W. Ci otrzymawszy później pra-
wo obywatelstwa we Lwowie,
przenieśli swoje bractwo z kościo-
ła Panny Maryi Śnieżnej
do Katedry, gdzie [illegible]

Grzegorz z Sanoka Kaplica Radziecka Nowiadomia Zygmuntowskiej na odprawianie nabożeństwa i muzyki.

Rozdział XI Historya architektury malarstwa rzeźbiarstwa i muzyki za Piastów. (str 256).

Str. 273.

Muzyka była od dawna ulubioną na słowiańskich ludów zabawą, ja, wrodzona ta do muzyki skłonność przeszła w Czechach różne koleje losów i wieków. W Polsce w muzyce się kochali. Gallus powiada, że po śmierci Bolesława Chrobrego po gospodach nie odzywały się lutnie w czasie żałoby. (w Gallusie cythare sonus audiebatur in tabernis).

36. tom III wiek przetrwały.

Grzegorz z Sanoka jako filozof.

tom IV dzieje polskiej przetrwałych [illegible]

tom V także.

tom VI ~~[illegible]~~ jest u Ossolińskich.

str 414. Rozdział V

Hymnologia Polska, Pieśni nabożne, kościelne. Przekłady psalmów Dawida i Kancjonały.

Od dawnego u nas prawa do kościoła [illegible] nastały kantyczki, kancjonały, zołtarze, księgi chórowe, antyfonarze, graduały, postylle, których każdy [illegible] gmina ~~[illegible]~~ swoim sposobem zostawiał. Były też i tłumy pieśni kościelnych między którymi i polskie przez lud śpiewane. Najdawniejszym zbiorem pieśni

Rozdzielnego jest wyznaczony przez
Brandowskiego prawo także Kancyonał
Przeworszczyka (Cantionale
laboro et impensis honesti Joannis olim Ludimagistri in
Przeworsku a. 1434 in 4 maj. Wy-
nalazł go i przedrukował X Turzyński ;
znajduje się w nim pieśń oryginal-
na i tłumaczona w czasie Wielkiej-
nocy : Surrexit Christus hodie.
" Z śmierci wstał mili Chrystus (Pan)
On przezwyciężył zamo.
Taż sama w Kancyonale Lwowskim
z pierwszej z XV wieku.
Chrystus Pan Dzisiaj zmartwychwstał
ludziom zmartwychwstania radość wydał.
Taż sama w Kancyonale z r. 1521.
Chrystus zmartwychwstał jest
Nam na przykład dan jest.

b

w Kancyonale z r. 1609.

Wstał Pan Chrystus z martwychwstania All.

Weselić bądź swoj miły.

Następująca pieśń pozostała w pierwiastkowej swej postaci, znajduje się w księgach kościelnych zwanych Processionale, i była w zgandzie Mikołaja Tromky w roku [illegible] śpiewana bez odmiany:

Przez twoje święte zmartwychwstanie

Boży synu! Dopuść nam wiecz-

zbawienie. Alleluja.

Pieśń na Boże narodzenie

w Kancyonale z r. 1405.

Chrystus się nam narodził

Który dawno zapowiedziany był

Pieśń z r. 1400.

Maryja czysta urodziła

Da nam [illegible] [illegible] [illegible]

Spiew na Boże Ciało z 1408.
Witaj miły Jezu czyste
Thysz czym sprawcy Dziewicy czystey.
Dalej Pieśń o Pannie Przenajśw. 1440.
Hymn o Dziewicy Lud. z 1490.
Pieśń na Wielkidzień Świętemu 1400.
Pieśń o Wniebowziętej Pannie 1440.
Pieśń na Boże Narodzenie 1442.
Z tego widzimy się, jeszcze przed reformacyą były u nas pieśni nabożne, które lud już śpiewał po kościołach. Naczelnie bardzo być może, że się więcej śpiewano przy początku XVI wieku kiedy liturgia i języka łacińskiego wzięły górę na polskim w kościele i szkole. Od tego czasu Dni się zwyczaj śpiewania pieśni polskich, nie bardzo wszędzie do polskich wprowadzili, ale

4 P. 6

którzy już 1524 mieli przełożonych między uczonymi. Polska luterska gmina w Toruniu po raz pierwszy 1530 za tem przed przyjęciem braci czeskich (których dopiero 1548 do Polski weszli) zaśpiewała pieśń w kościele Marjackim w Toruniu, że jej przykładem poszła wkrótce gmina niemiecka. Do pieśni polskich dorobił wówczas nutę Adam Freytag. Także w najdawniejszym kancjonale polskim Seklucjana z r. 1559 znajdujemy 2 pieśni „Wesoły nam dziś nastał" i „Przez twe święte z martwych" z notami. Których on autorem nazywa i nadmienia o innych nam teraz nieznanych.

Najgłośniejszą piękną pieśnią która

Marcin Luter i Sprotten od r. 1520
przerobił i dawnych łacińskich prze-
robiał, przyczynił się najwięcej do
prędkiego rozkrzewienia reformacji
i najwięcej na hymnologię polską
wpłynął. Również katolicy księ-
ża widząc, iż pieśni śpiewane
ów dla prostego ludu [illegible],
ły się ponęta, poczęli około 1591
wprowadzać po kościołach zwycza-
śpiewania pieśni nabożnych
katolików w języku polskim
i pieśni wydawać. Jako pierwsza
Dr. 6loff przód pieśni Boga Rodzi-
ca i psałterza Dawidowego którego.
nadawano w kościele nie śpiewano
kościół rzym. katoli. nie dozwalał
mieć pieśni nabożnych.
Zapisano przez Pana 16 i na początku

Wspomnę Jakób Wujek (Wujek miał wydać około 1596 pieśni nabożne). Podwędowski (około, pewno czyli Podwędowski Hieron., nim pieśni nabożne pisał).
Bielawski (według Alegambe in Bibl. Scriptorum Soc. Jesu.)
Rzywocki kościelne katolickie pieśni pisał (Juszyński powiada się pomocą Krzyckiego pierwszy arcybisk. gnieźn. pisał pieśni nabożne ale tych nie widziałem).
Przed wydaniem ostatniego tego dzieła kancjonałów wiele pieśni w drukarni Krakowskiej wyszło, między innemi też Macieja Siebeneichera, który wydał w Krakowie księgę pieśni z muzyką na 4 głosy in 8vo które przeciw w różnych

wydaniem Kancyonałów przedostkowego-
wanej, zmieniając wyrażenia.
Jedna pod imieniem Regiusz Zbel,
zwykłej zaczyna się „Rzecz swoją
ten Tobie wszechmogący Panie" —
Inna ozdobiona „Krześcijanie
... Boskiej — inna „Chrystus
jedyny syn Boży — śpiewała bardzo
mnogo. Szczepienie ... pod pieśni
o Św. Krzysztoforze ... do 8vo
... najdawniejszych należy.
u Victora i ...
... tylko ...
... z nutami.
... „Pieśń o Bożem ...
... na nowo przetłoczona w 1532
u Victora z nutami naszymi.
... Przykazanie Boże w Krakowie
Hieronim Vietor przedrukował 1545.

Kart 4 z nótami na 4 głosy.
Modlitwa prowadząca do Trójcy
Świętej przeciwko nieprzyjacie-
lom Kościoła Świętego. 1549.
nuty na 4 głosy.
Pieśń o pracowitościach żywota
człowieka bogobojnego.
u wdowy Hier. Vietora 1550 kart
4 z nutami na 4 głosy.
Z Drukarni Łazarza Andrysowicza
wychodziły pieśni na-
bożne kościelne (przez Zofię
Oleśnickiej i Andrzeja Trzecieskiego)
w czterogłosowych częściach z [illegible].
[illegible] to też zamieszczam.
Pieśń o narodzeniu Pańskiem
na [illegible] 1550. 8vo kart 4 nuty na 4 głosy
Pieśń Druga o przyjściu Pańskim
[illegible] z nutami na 4 gł.
Kart 4. 1550.

Pieśń nowa o nawróceniu grzesznego człowieka ku Panu Bogu.

Druga pieśń o śmierci. O dawnemu świeckiego nazwanie etc. W Krakowie Łazarz Andrysowicz wybijał (1556) 8°. kart 4 przed kartą z pieśnią nóty na jeden tenor.

Pieśń nowa która się zowie Zamykanie, którą ku panu Bogu aby w tym zamieszaniu koszował a swego bojaźni nauczył. W Krak. Łaz. Andr. wybijał z notami na 4 głosy kart 4 bez r.

Modlitwa ludu pospolitego i pany... kazania [illegible]. W Krakowie przez Łazarza Andrysowicza (z notami 4 głos.

Przestroga na złe sprawy ludzkiego żywota " Kr. Łaz. Andrz. (notyz na 4 gł)

Pieśń nowa w której jest dziękowanie panu Bogu wszechmogącemu.

6

razem ze malutkim a prorokiem
nasz objawić tajemnicę Królestwa
niebieskiego w D. L. VI

Dn 8°- rocznej na ę górze (przeszłowe
którą Kardiofastkroftę akiańdzy imię
Zo - fi - a Ole - s - nic - ka - z
przyszłowej Skały. Na krzyżu
W Krakowie Łazarz Andrzejewicz
wybieł - (z rolkami monogra-
nami na krzyżu wielkiego ~~fra~~
Q. G. cyfra monogr.)

Pierw. przy przyszłości człowieka
Krzesławiańskiego. Przysłał tej pr
psalm pierwszy i Beatus ~~vir~~ ~~w~~ (vir)
non abiit in consilio im
piorum. ~~At~~ Wilmieta jutro
Łazarz Andrzejewicz wybrał.
Umarła na kamień i teraz
i wiersza ostrof 12 jutam

6

powtórzony tytuł psalmu pierwszego który T. Ch. wymienia. Muzyka na tenor, kont. alt. bas. Na końcu muzyki który Łaciński V. 5. (Wacław Szamotulski).

Pieśń nowo uczyniona na wesele Wielmożnego Pana a Pana Jana Kostki z Sztemberka, Podskarbiego ziem pruskich, Starosty puckiego Wojewodzica chełmińskiego Dworzanina jego królewskiej Mości. O małżeństwie świętym — wymienia M. J. L. W krak. Łazarz Andrysowicz wybijał L. VI (1556). Muzyka na 4 głosy.

Gratias to jest dziękowanie z starego.

Pieśń na święto dnia Bożego Łazarz Andrysowicz. M. D. L. VI Cantus na 2 strofy, tenor bas

6

alt na 1 strofę wiersza w [illegible].
Dalej 2 pieśni bez nut (z na-
tekstu o melodii jak inna [illegible]
śpiewaczą, potem
Pisarz o 1 [illegible] [illegible] obłęd-
nych [illegible] y [illegible].
Z nutami na sopran i alt
tenor, 1600.
Przez tego autora pozostało 3 pieśni-
bez nut jedna Oratio Dominica
ta pod modlitwą pańską pewnej
rzeczywistej [illegible] na polską pieśń,
ka przełożona, a drugi przekład
jest wyznaniem wiary [illegible]
[illegible]. Karl 4. n. 4 [illegible].
Poczęta [illegible] z melodią,
[illegible] śpiewaniem kościelnym
tego święta pieśni przełożona.
(Dawid [illegible] [illegible] Karl 15.

Zapis o Pani Elżbiecie Kostkownie
z Sztembarka Kaliniakiej, Kasztelan-
ce Gdańskiej. Dan 20 Czerwca 1591.
Thomasz Bielawski [illegible] W krotce
o str. [illegible] z słowami polskiemi).
potem wymieniona [illegible] z pisami
bez [illegible].
Pisowni trzyma Reja i Kaglowca.
(wypisuje tylko te które są mnie te-
ni a inne skorzystać ich dosyć)
podam Gwalterowi).
Klepsydry [illegible] na samej pracy,
stanie D. W Krakowie Oddaz [illegible] Andry-
[illegible] wybiat [illegible] 13. z
[illegible].
Podobieństwo [illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible].
Allokucja [illegible] z [illegible] na
[illegible] [illegible] V. S. (Warszawa.
Szamotulski)

Obrazki [illegible] es el Dios
przechowywany w [illegible] w Krakowie
Łazarz Andrzejowicz wybijał.
w 12° Karol 4 z nutami na
[illegible] V. S. (Wacław Szamotulski).
Te pieśni [illegible] Nagłowie
znajdujące się w kancjonałach
Kalwińskich i podobno je w XVII
w. śpiewano jako zwierzęcy prze-
mowa do Kalwińskiego [illegible]
skiego kancjonału z 1646 r.
Pieśni Trzycieskiego
[illegible] A. T.
w Krakowie Łazarz Andrzejowicz
wybijał. Karol [illegible] 4 głos.
przekazał V. S. (Wacł. Szamotulski)
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
a którym [illegible] przyść

mnie ku temu pani dzięcz. —
W Krakowie darząc uwielbieniem
pracowni. Karol 4 nuty na 4 głosy.
Na koniec pamiątki Mikołaja
Chrząstoborskiego „Niemieckie
miasto" 1642 w Krakowie —
Maryja Wniebowzięta [illegible]
zwie się pieśń Andrzeja Trzebińskiego
pod t. Pozdrowienie [illegible] najkrótsze „
niewiastkiej Pannej, która Bogu
za tę ozdobę dzięki [illegible], iż jest w
Rozmaitej pracy wyczerpana, obyczaj
pobożny z [illegible] majętności
[illegible] ten być pokazuje, po-
[illegible] z [illegible] kościoła
Świętego. — Potem następuje
nuty na 4 głosy. W pieśni tej
pozostawione [illegible] od drugiej
strofy wyrażają: Rzymie

5 2/. Przeświętey i Pomóż Boże Pod-skarbiney Ziemskiey.
potem wybiera 5 pieśni z kan-cyonału Seklucjana.
Z pieśni bez znaczenia a wszystkie bez nut. potem Modlitwa gdy dziatki spać idą.
[illegible] z nan-[illegible] a w kazaniu V. 5 (Wacł. Szamotulskiego)
Tłumaczenie wierszem nie-ktorych psalmów.
Około środka 16 wieku często przy tłumaczeniu pojedynczych psal-mów wydawać osobno [illegible] z nutami Wacława Sza-motulskiego. Później siedem psalmów tłomaczonych prawie prozą przez Seklucjana

mamy jeszcze następujące:
Prośba do Ducha Świętego. Druga
pieśń o Duchu Św. Veni Creator
Spiritus i Psalm XLVI w prze-
kładzie strofie muzyka na to,
nie tylko.
Z Psalmów tłumaczonych przez
M. Reja znamy dwa następujące.
(wymienione u Wujeckiego zaraz
Dannowe). Psalm Dawidów
LXXXV Inclina Domine
aurem tuam, M.R. W Krakowie
Łazarz Andrysowicz wybijał. Z
nutami - Nastawa Szamotulskiego
Psalm Dawidów CXIII "In exitu
Israel de Egypto M.R. Data w
Dziejn Ryżany 1500 ~~i psalm~~
Torycinski dwa następujące
psalmy posiadyś:

56. Psalm I: Beatus vir qui non
abiit in consilio impiorum:
T.A. Karł z nutami na 4 głosy
Wacława Szamotulskiego.
Psalm XIV „Domine quis ha-
bitabit in tabernaculo tuo.
A.T. W Krakowie Łazarz Andrysa,
wie wybijał Kat 4 z nutami
na 4 głosy V.S. (Wacław Szamotulski.
Psalmy z Nutami Łazarza
Andrysowicza przedmowa.
wydawane przed r. 1556.
Psalm XLV Deus noster refu-
gium. Kthórym sobie Krolyat
zwiąty myśl dobra czyni o ni,
niezmiernym pomocnikiem. Pod
tą pieśnią litery A.P. (muzyka
mowa ornacająca) Drukował
Łaz. Andrysowicz w Krakowie LVI
(1556)

(nuty na sam tenor).
potem psalm C XXIX "De profundis
D. s clamavi ad te Domine etc."
Łazarza Andrz., Sowisz z nutami na
4 głosy.
Trzy psalmy przekładu Bern.
Waprowskiego
Psalm Dawidów C III z łacińskiego języka na polski [illegible]wanym przełożony etc. Wybijano
w Krakowie przez Łaz. Andr. Lata
M D L i i i j 1554 (nuty na 4 głosy).
Psalm C XXVII "Beati omnes
qui timent Dominum etc."
B. W. pod [illegible] Ankarska
w Krakowie Łazarz Andrysa-
wybijał. Roku 4 z nutami na
4 głosy. Na końcu C. G. cyfra
muzyka. / może używacz
wówczas Głogowski Krzysztof (za Stefana) ??
przemilczeć (?) sprawdzić / itp.

58. <u>Psalm Dawidów L. Miserere</u> mei Deus etc. B. W. Krotk. Łazarz Andr. wybijał Roku LVI (1556) Księgi z nutami na Disc. cantus tenor i Bas).

Psalm Dawidów LXX „In te Domine speravi etc. B. W. Krotk. w Łazarz Andr. wybijał LVI (1556) z nutami na cztery cytra C. G. muzykal).

Pierwszy psałterz Dawid. wyszedł 1535 u Wietora ale bez nut. Wydania i inne wydania psałterzy tej epoki z których pierwsze niedoszłyby nie w e z(?) jednak się z nutami pozy nie dotrzymał zarazem że bez nut dla tego je opuszczam a zanotuję tylko te wydania zawierające w nutami.

<u>Brandt Jan</u> jezuita urodzony w
Poznaniu, mistrz biegły w muzyce
umarł we Lwowie 1602 miał pisać
pieśni polskie i łacińskie z nutami.
Najdawniejszą kantyczką dzisiaj zbiór
pieśni na Boże Narodzenie i inne,
łacińskie w Krakowie z r. 1551 (Rękopis)
ten jest własnością Hr. Działyńskiego
w Kórniku przepisany z dawniejszego
zbioru pieśni — Na końcu jest:
pisano Hieronymus roku 1551. Nut
nie masz ale przy niektórych
pieśniach powiedziano iż można było
śpiewać na nutę piosneczki
o Stańku).
Najdawniejszą z drukowanych
znanemi kantyczkami wydał Jan
Karol Dachnowski z napisem
„Symphonie anielskie, albo

albo Kolenda mieszkańcom ziem,
zdziem od muzyki niebieskiey,
wdzięcznym okrzykiem na dzień
Narodzenia Pańskiego rozpisa-
na, która wygrana w Krakowie
Drukował Maciey Filipowski
1601. 4°
Bez not ale współczesna ręka
przypisana na egzemplarzu który
mam pod ręką, piosnki zwiec-
kie, jak się dayą na którąś
nutę zaspiewać się śpiewa
ryo. Da ubogi Bernardyn.
Słyszcie każdy nabożliwe, kale-
ta ziarno, albo i co będzie
jadł, co będzie pił moy, koni
chudzina. Pomaluy ku Bosce,
ptaki, Poszła mieszczka z ka-
rem do miasta. Cóż jej poc-

ną przeróżnych [illegible]:
w Pani Wolskiej, Lidze Flamisz.
To przemówiło do mnie piwo. Kościół,
Bóg (na tę nutę [illegible] kazał
śpiewać Dawid piosnki. O Jezu —
mój Synu drogi, nawiedziłeś ten
chlew ubogi i [illegible]
bracia mili, gdzieście podtem
czas chodzili). A będziesz mnie
bijał! Oj ty, [illegible] nie [illegible].
[illegible] [illegible] wzięła.
Piosnki te dziś nam [illegible],
kiedy mieszana. Tych [illegible],
mój [illegible] Dalnowski [illegible]
jak do 6 z tych [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tych [illegible]
[illegible].
Ramogonaty [illegible] [illegible]
[illegible] w 16 wieku

z Dziesiątkówny, które najwięcej pieśni nabożnych pisali, zbierali i wydawali.
Katolicy rzymscy posiadają, piękne pieśnio księgi wydawali. Zwłaszcza zasłużył w tym względzie Jakób Gdański.
Ewangelicy też mieli piękne dawne zbiory Kancjonałów w 16 wieku, nowszych mało pisali.
Pierwszy drukowany kancjonał polski luterański wyszedł z Królewca, Jan Seklucyan.
Pieśni chrześcijańskie dawniejsze, stare i nowe, których Chrześcijanie, mię (tak w kościele jako w domu) śpiewać mają. Teraz wydane przez <u>Jana Seklucyana</u>.
W Królewcu pruskim u Jana

Daubmana, nakładem Jana
Sekluzyana roku Pańskiego
1559 in 8 mo.
Ks. pojedynczej stronicy kart. 101 z
nutami.
Seklucjan ogłasza w niem pieśni
przez siebie z niemieckiego i łacin-
skiego tłumaczone, kilka
pieśni tłumaczonych przez S. Z.
Dwie tłumaczone z czeskiego
przez Jana Zaręby — dalej
pieśni Reja, Trzecieskiego
Jakuba Lubelczyka, Jakuba
Sylwiusza i Erazma Albertusa.
Na niektórych nutach podpi-
sany jest W. S. Warsawska,
motulski na innych

E. Z. inaczej na nutę
dawniejszych pieśni których nam
nie znanych.

64. Wypędzeni z Polski bracia czescy
przez Zygm. Augusta założyli przy-
jęcie w Królewcu i t.zw. Walen-
ty z Brzozowa pierwszy kan-
cjonał braci czeskich w Krakow.,
z dawna obrządku przetłumaczył kan-
cjonał czeski na polski i
wydał w Królewcu 1554 in folio
344 kart wraz z nutami prawie
na każdym arkuszu.

Lubelczyk Jakób wyznania
Augsburskiego, sotowarzysz
Trzecieskiego wydał pierwszy
Kancjonał polski w Krakowie.
Psalmy jego wychodziły wprzódy osobno
w ilości Psalm XXXVI
Noli aemulari in malignan-
tibus ed. [illegible] i Jak. drab.
in 8vo. Każdy z nutą na 4 głosy po-
[illegible] cy fas muzyka C. G.

Węgierski powiada że dokolorysta był kal-
winem i że pracował nad tłumaczeniem
polskiem biblii Radziwiłłowskiej. Wszakże
Oloff z tymi psalmami i obszernych
przypisków do psalmów do pomagał, że
był luteraninem; sam zaś Strzelbnicki
o sobie powiada że będąc duchownym
protestantem, pędził przez który tylko
niedzielnym na katedrze pozyskał.
Dalej rozdział wstęp taki się:
Psalm LXXXIX „Deus, venerunt
gentes in haereditatem tuam etc.
po polsku do śpiewania przekładany
(w ing° tak 4 na 4 głosy cyfra C. g.
muzyka który pod dźwięki muzyki)
Prócz tego wzmiankowane trzy pieśni bez
muzyki — Oczywiście tabliczka
przetłum wierszem ~~[illegible]~~ wypada
z napisano:

66. „Psałterz Dawida onego świętego
a wiecznej pamięci godnego króla,
teraz nowo na piosneczki po polsku
przełożony, a według żydowskiego
urzędzenia na pięcioro ksiąg roz-
dzielony, a dla lepszego pobłażnie-
nia są przydane argumenta y anno-
tacye t. j. krociuchne wypisanie,
z ich wyrozumieli ci co go używać będą
co który psalm w sobie zamyka.
Też dla łacniejszego znalezienia
regestr wszystkich psalmów na
koniec jest przydany: W Krakowie
u Macieja Wierzbiętego. Roku
Narodzenia syna Bożego 1558 fol.
Druk gocki kart niel. 148. Nag-
łek każdego psalmu po łacinie,
argument prozą po polsku, potem
pierwsza strofa w polskiem tłu-

mieszanin z nutami. Przypisany
Kaznowi z Górki Wojewodzie Brzeskie:
„małą y mało służebniczką, stosując
swoje zalecza y ofiaruje. Dan z nie-
pewnego mieszkania mojego.
Naymnieyszy prawie Ziak. sługa i Brat.
Przez tego miał wyjść (ale go nie
widział)
Psałterz Dawidów z modlitwami
Reja z Nagłowic roku 1555 w
Wierzbięty w Krakowie.
Potem ~~wydali~~ chcieli i bracia swego
swój Królewiecki polski kancjo-
nał przedrukować w Krakowie
w r. 1575.
Gmina Toruńska nie mając w po-
rządku swego kancjonału, uży-
wała kancjonału Krakowskiego
braci czeskich i Psalmów Ko-

68. 6

chanowskiego. Toruńskie Kancjonały powstały pomimo z miasta Krakowa, [illegible].

Kancjonał toruński dla którego napisał Piotr Krzesichleb który przezwał się z greckiego <u>Artomiusem</u> wydał:

1) Kancjonał to jest pieśni chrześcijańskie w Toruniu 1578 przez Andrzeja Kotkowskiego

2. Cantional albo pieśni duchowne [illegible] Toruń Melchior Nering 1587.

3. Kancjonał t.j. pieśni chrześcijańskie. Toruń Artomius 1598.

4. Tenże z r. 1601 wyszło dwa razy. Kancjonały wydawał też [illegible].

5. Cantional -- Toruń 1620 Aug. Ferber Toruń.

6. Cantionały w Toruniu. Fr. Schnellboltz 1638 in 8vo
Wydrukował nakładem Michała Kar-nall w. 1646, 1648. Dalej
w Gdańsku [illegible] Toruńskiej
u Hünefeld 1602, 1606, 1607, 1640,
1644. 1646.
W 17 wieku Toruń wysyłał [illegible],
[illegible] całą Polskę, Litwę, Prusy,
[illegible] i Szlązkowi najwięcej Kan-
cyonałów [illegible].
Wszystkie kancyonały Toruńskie
pisane są w duchu wyznania
Augsburskiego; a pierwszy kancyo-
nał Toruński wydał Artomiusz
wraz z Adamem Freytagiem
i Kasprem [illegible], którzy
przed nimi pisali pieśni nabożne
polskie: Stanisław Rogalewski

70. Pan Frenkiel, Erazm Gliczner,
Leonard Langhammer, Wojciech
Ostrowski, Krzysztof Widawianus,
Krzysztof Bruski, Abraham Stosi-
nius, Marcin Marcinius — Po
Arminianin coś pisali: Tarnow-
ski, Stryjkowski, Sandel, Orlik,
Schittlerus, i Tomnitius, lubo
pism ich i czasu kiedy pisali szcze-
gółów już dziś aj niepodobna, jed-
nakże pewno Oloff utrzymywał
iż ze względu [illegible] szkolnictwa
niestosowną [illegible] było wszystko.
Dla Kalwinów zgotował Kancjo-
nał Kraiński Krzysztof ur. 1556
zmarły 1618 superintendentem
zborów kalwińskich w Małopolsce.
„Katechizm z pytaniami Koś-
cioła prawdziwego apostolskiego

przez x. Krzysztofa Kraińskiego
superintendenta w Krakowie 1598
Ten piśmiennik bardzo wzięty u Kal-
winów, jego katechizm był wydawany
w Krakowie 1596, 1604, 1609. Zawiera
on pieśni nie tylko jego ale i z dawn-
niejszych kancyonałów np. z r. 1525 i 1521.
Andrzejewicz Stanisław kaznodzieja
kalwiński rodem z Ostrołęki umarł
w Wilnie około 1600 wydał też
trzy kancyonały około 1598 i 1600.
Psałterz dla kalwinów sporządził
Rybiński Maciej syn Jana Ry-
bińskiego z Gniezna nauki odbywał
w Wrocławiu był kaznodzieją kal-
wińskim w Wieruszowie potem
Poznaniu, Baranowie z r.
1608 promowany na konsenjora do
Ostroroga w Wielkopolsce umarł

72. w Poznaniu 1612. 6

Jakób Gębicki ur. 1569 + 1633

w Dębnicy wydał „Hymny stare, ze i nowego testamentu rytmem polskim a na melodye psalmów przełożone — zastosowane są przy Psalmach Dawidowych Macieja Rybińskiego w Gdańsku r. 1619 in 8vo

Socynianie mieli także swoje kancyonały a pierwszy ~~wedle~~ wydał wedle Zalaszowskiego (biblioteka fratrów) w Rakowie u Sternackiego 1604, potem 1610 i 1625 a pierwsi ich wydał także Krzyszkowski, Stanisław Lubieniecki, Mikoł. mniejszy Jan z Oranienbawa i inni.

Do pieśni Stanisława Grochowskiego

str. 7

Przebieg muzyki Stanisław Łatoś.

Strofy [illegible] na sprawie
w' [illegible] i pięknych przeszłości
dramatycznych [illegible], potem
Dialogach – Dialogach pasterskich
(dramatach ze śpiewkami.) w'
Sowizdrzał – dalej [illegible] spraw=
[illegible] zaznaczona [illegible]
się do epoki [illegible].
„Dodała za Zygmunta III zaczęła
u nas następować [illegible], dawać
[illegible] zaznaczona w muzyce i
tańcami. Szczególniejszą [illegible],
czyli w włoskiego Cardinallego
melodiami [illegible],
[illegible]. „Wytańcowanie [illegible],
na w [illegible] – [illegible]
najsławniejszą [illegible]
[illegible] Karol Pałak. z woli [illegible])

[illegible] W. X. Florenckiej w pała-
cu przy Florencji prowadzono między
innymi w r. 1625 Komedja i Tańcami
z muzyką po włosku reprezento-
wana.
Było to widowisko zbliżające się do
dzisiejszej opery, z muzyką, śpie-
wami, tańcami, więcej dla oka
[illegible] i zajęcia [illegible] jak dla
[illegible] wymyślnie. Mowa tu,
mieniała się w piekło, chmury,
[illegible] śpiewające na [illegible],
ogniste, na końcu [illegible]
tańcami.
Do takiego rodzaju widowisk [illegible],
mniemał należy. (Opera)
Dafne przemieniona w drzewo
bobkowe i [illegible] albo [illegible]
[illegible], która była [illegible],

wystawiona muzyką na balet i
komedyją przed obecnością Króla J.
M. Królewiców y PP. senatorów
koronnych w Warszawie po sejmie
z 1635 r. Warszawa, J. Trelpińskiego 1635.
Tłumaczenie przełożona z Italskiego:
Sygillum albo akt o porwaniu
Heleny przed Władysławem IV
Krol. Polsk. y przed J. W. Króla
Hiszpańskiego posłem w zamku
Wileńskim w śpiewaniu przez
muzykę J. K. M. wystawionej 1636
miesiąca Augusta w Wilnie z
Drukarni tylko przez zrobiona treść
tej wędrówka która powtórzono
przed Władysławem IV y Cecylią
Renatą Królową Polską na zamku
w Warszawskim w 1638 i dla
tej przyczyny zaś wystawione

76. przedrukowana w Warszawie 1608 r. (
(Il ratto d'Elena Regina Un-
scelto di Piergilio Pancitelli
Segretario della Maestà di Polonia
al Svezia. Rappresentato in Vilna
e di nuovo in Varsavia nel car-
nevale del 1608. Varsovia apud
J. Trelpinski 1608).
Summaryusz historyey o S. Cecyliey
wierszem włoskim opisaney,
wespół z intermedjami prozą,
tańcami, którą sprawowano mu-
zyką na weselu W. Władysława IV
Król. polsk. y Cecyliey Renaty
Arcyksiężny R. P. 1637. (Warsz.)
W pięciu aktach. Osoby, Lucia,
Jastrun, Ulzimona, Pluto, Ce-
rana, Jason, Tytan, Tantal.
W piątym dopiero akcie widać

S. Cecylię [?] świętą w pałacu Alma,
ukończoną [?] tyrana. Wystawa była przyjęta [?].
W r. 1646 na przykład [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] w [illegible] wielki
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] w [illegible]. Pokazy [?] tellego [?]
wystawa miała kosztować 100.000
talarów. Na końcu [?] [illegible]
[illegible] pismo [?] ostrów [?] z kopistami [?].
Ramię [?] po powietrzu [illegible].
Drogi [?] i [illegible] [illegible]
Władysława [?] IV wynalazki do tego
machiny. — Oprócz [?] tego [illegible] [illegible].
~~tom~~ 8. str 405 i dalej.

~~Historia~~ Historya Drukarni Katolickich w Polsce. (Pijarzy [?])
Historya [?] [illegible] [illegible] [illegible] w
składa się z małych [?] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

78.

mszy. Mszałów, Ewangelionów, Psałterzów, Apostołów, Oktoichów, Czasosłowców, Sobotników, Triod, Triodów, Służebników, i Trebników. Służebnik znaczy mszał, Trebnik agenda. Które się nie odmieniały i pierwsze na świecie były książki sło- wiańskie czyli cerkiewne, cyrylicą drukowane. Osmiohłasnik i Cza- sosłowiec wyszły w Krakowie przy sa- mym końcu piętnastego wieku u Świętopełka Fiola, należą do wielkiej osobliwości bibliograficznych, i tylko w Muzeum na Węgrzech, Wrocła- wiu i Moskwie się znajdują.

Osmiohłasnik św. drukowany był 1490. Sam ten zbiór śpiewów na ośm głosów pierwiastkowo po grecku w r. 850 napisany a od mnicha

mięszanych czasów niewiadomo przez kogo najczęściej słowiańskie przełożony.

tom 9. nie zawiera nic.

tom 10. zawiera tylko spis autorów.

Koniec.

Grabowski Ambroży. Zbiorowka wiadomości z dawniejszej sztuki.

nie zawiera nic.

Dz. Polsk. N° 188 z 9 lipca 1890 r.

We Wrocławiu założone zostało nowe: Dawne polskie kółko śpiewackie „Lutnia" którego dyrektorem jest p. Hoffman dotychczasowy sekretarz Tow. handlowego polsk. we Wrocławiu. Nowa Lutnia posiada już blizko 20 członków a spodziewać się należy że się wkrótce zwiększy.

Dz. P. N° 189 z 10 lipca 1890 r.

Wanda Miller Orachowska. Z publiczn-

80. Neapolu w miejscowości Pignatora
umarła przed kilku dniami znana w
Polsce, Włoszech i Hiszpanii. 6 do 10 lat.
zaślubiona włoskiemu obywatelowi
Silvestri. Była pasierbicą słynnego
barytona Millera, stąd w Krakowie tez,
tu. Ona przybrała jego nazwisko.
Urodziwej i silnej mezzosopran pozwolił
lat jej śpiewać bardzo wiele partyi dra-
matycznych jak Afrykankę, Fiorę,
ka Del Moskowy, śpiewała także
małgorzatę w Faustcie. Posiadała ona
wysokiej wiele temperamentu, dzię-
ki czemu w Hiszpanii zdobyła praw-
dziwe tryumfy. W czasie koronacji
Alfonsa XII w Madrycie śpiewała
„Te Deum". Forsowna jednak karyera
na nadwerężyła głos i dla tego wcześniej
niż inne śpiewać przestała i wy-
szła za mąż.

Adolf Diamand, kowianin znany kompozytor i kapelmistrz wojska bułgarskiego skomponował marsz pt. „Bułgarski marsz zwycięstwa" który się potem grać ten marsz przy wszystkich zwycięstwach.

Dz. Pol. N-190 z 11 lipca 1890.

Ignacy Wermuth budowniczy, zginął za granicą turysta bawiąc w Krakowie w Andorze.

Młody artysta polski Rudolf Burkhart który na wiosnę w ostatnim sezonie śpiewał z wielkim powodzeniem, zaangażowany został do Warszawy.

Dz. Pol. N-191 z 12 lipca 1890.

Komisja konkursowa przy konserwatorium przyznała medal srebrny absolwentce Wandzie Podgórskiej uczennicy prof. Wolfthala. /i. Wdała się z koncert. Tam po galicyjskich kąpielach/.

Dz. P. № 195 z 16 Lipca 1890.

Jan Borkowski młody basista który z powodzeniem debiutował na naszej scenie został zaangażowany do król. czesk. teatru w Pradze. Jest on uczniem szkoły p. Stróżeckiej.

Z Paryża donoszą że dany był tam koncert na uroczystość przez tut. kom. Św. Kazimierza. Artyści tamtejsi wykonanie programu zajęli się w ochotnie. P. Domanowski i urządził sam swój koncert. P. Wiktor Gromnicki i gub. Tomiszewskiej ... Pana Rosińskiego młody baryton wielce obiecujący śpiewał arję ze Halki i ~~..........~~ przy P. Domanowskiej. Górecki grał na skrzypcach mazurka Wieniawskiego. Ogólny dochód wyniósł do 20000 franków.

Wielkiem powodzeniem cieszy się
na zagranicznych scenach p. Arklowa
występująca od kilku miesięcy we Wło-
szech i Hiszpanii artystka ta nie
zapomina o naszych kompozytorach
wielokrotnie śpiewa pieśni Moniuszki
Żeleńskiego, Michała Hilla i innych.
Obecnie otrzymała telegraficzne
zaproszenie do opery londyńskiej.
Dzien. Pols. N 211 z 1 Sierpnia 1890 r.
Zmarł Karol Jos. Kozłowski prof. konser-
watorium we Lwowie ~~kapelmistrz~~ dyrektor
orkiestry teatru hr. Skarbka, autor kil-
ku mszy. Prof. muz. w Preszburgu ur.
zmarł we Lwowie w 53 roku życia.
(p. N. D. Wedding [illegible] zmarł 30 lipca 64).
N. D. Wedding [illegible] Dzien. Polsk.
prowadzi p. Gall a poprzedniej
po Wiśniewskim naszym poprzednio.

83. Wieliński w Harmonium Karlińskiego
wieczory orkiestrowe na str. 135 między
innemi notatka o śpiewaku ozdobnego
i i śpiewu solowego, dramatycznego.
~~Dale~~ * Dalej „Łatwość zmiany głosu!” –
na str. 159 tegoż Dzieła.
wzmianka artystyczna.

Dz. P. № 246 z 5 Września 1890.
Jan Gall osiedla się na stałe w Krakowie
jako wokalista par excellence i udzielać będzie
dziś lekcyi śpiewu solowego a podobno
także niebawem rozpocznie w konserwa-
torium wykład historyi muzyki.

Dz. P. № 247 z 6 Września 1890.
Irena Abendroth lwowianka zaange-
żowana na 1 rok do Rygi.

Dz. P. № 248 z 7 Września 1890.
Bolesław Domaniewski znakomity pianista
osiedla się w Krakowie i udzielać będzie lekcyi

…wyższej przy fortepianowej. Konserwato-
…rium krakowskie mianowało go profeso-
…rem dwu najwyższych klas fortepianowych
… Romanowski przybywa z Astrachanu,
gdzie przez kilka tygodni mianowany został.
Dz. P. N 253 z Września 12. 1890.
W Kaliszu pobłogosławiony został związek
małżeński pomiędzy Władysławem (?)
…Barcewiczem prof. … w War-
…szawie a panną ~~…~~ Bankowską …
…tką znanego pisarza.
…ra Stanisław Niewiadomski dotychczaso-
wy współpracownik Dziennika Polskiego
i referent muzyczny został zamianowany
…członkiem komisyi artystycznej i współ-
pracownikiem redakcyi Dziennika.
Dz. P. N 259 z 18 Września 1890.
…chowanka panna Deliaga Romanowska
…gi … Wyrostkiego a natychmiast

Lamperti'ego w Mediolanie debiutowała we
Wiedniu w Stellano jako Lucja z Lammermoor.
Tak dzienniki miejscowe jakoteż i korespon-
denci mediolańskich pism fachowych chwa-
lą nie tylko głos jej i jego szkołę.
Dz. P. № 261 z 20 Września 1890.
Władysław Żeleński ukończył świeżo
drugą operę fantastyczną „Goplana"
Panna Prandke-Świeciszka śpiewacz-
ka uczennica Marka później prof. Ro-
kitańskiego i pani Müller w Wiedniu
przybyła do Lwowa i wystąpi wkrótce
publicznie.
Nb. W katalogu Schmorbe № 229 indeksy
Kudelski G. op 30 Quartett Es dur.
dto Grand Duo für V. & Vcell über Norma
dto C. W. op 27. Morceau de Concert
für Viola mit Orchester.
Nb. W Walickiego dziele „Moniuszko"

znajduje się w części wspomnienie o
tegoż (Dunowski) dotyczące Sikorskiego
Dz. P. N 281 z 16 Października 1890.
Dziś odbędzie się koncert Wandy Podgórskiej
przy łaskawej pomocy współdziała-
niem Jana Borkowskiego i Ceka.
Dz. P. z 14 Października 1890.
Wanda Podgórska daje swój koncert
przed wyjazdem do Berlina na
dalszego kształcenia się.
Dz. P. N 292 z 21 Października 1890.
Ks. Bolesław Hanowski inkorporowany pedago-
log prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego odpra-
wił w kościele Augustyańskim mszę św.
skomponowaną przez Rajmunda do
Pianoforte a przepisaną w r. 1364 przez
mnicha rzeczonej szkoły głównej w
Krakowie. Albertina 5. a. 6 d.
Rzecz to ciekawym jest przyczynkiem

88.

Do historyi orkiestry krakowskiej

Muzyka Polska.

Według depeszy zmarł we Lwowie prof.

muzyki Benedykt Dzierżanowski dnia

1 listopada 1890 w 66 roku życia ...

Według korespondencyi z Brodów Dziennik

Polski N 300 z 1 listopada 1890. znajduje

się w Brodach Tow. muz. które

z katolickich posiada własną kapelmajstra

orkiestry obsługującej z roku na rok ...

Dyrektorem Tow. jest p. Kolischer ...

z nauczycielem gry na skrzypcach ...

Wolfsthal.

Dz. P. N 305 z 6 listopada 1890.

Nakładem Karola Kaszkiego w Tarnowie ...

wyszły nuty p. M. Ankera dyrektora ...

tarnowskiej orkiestry op. 25 pt

„Piosenka" ... Stefana ...

na skrzypce i fortepian ...

…ę' „Nad Prutem" na tle utworu Wo…
…robkiewicza.
…prócz tego w katalogu antykwarskim J. Grunda
…[illegible] drukiem N° 2 z r. 1890 na str. 16 mają
…Księg. Radwańskiego S. Przegląd na mn.
…[illegible] z 4 tabl. Praga [illegible]. tytułem jest to wiersz Radwańsk
…K. P. N° 208 z 6 listopada 1890.
W handlu księgarskim pojawił się nowy
…utwór muzyczny znanego
…fortepianisty Al. Rogackiego pt
„Trzeci Polonez" poświęcony [illegible]
…które [illegible] [illegible] Sikorskiego [illegible].
K. P. N° 209 z 7 listopada 1890.
W Warszawie ukazuje się [illegible] Kazimierza
…Kratkiego [illegible] kompozytor [illegible]
…dwugłosowa, [illegible] akompaniamentem [illegible]
…warszawskiej i [illegible] solistów.
…ński S. Pierwszej [illegible] [illegible]
…jakoby S. Radwańskiego Kapitana

jest ono nie Radomińskiego pa[...]
autorstwa mylnie z Dedykacji na[...]
nim umieszczonej sądził, lecz Mi[...]
[...]skiego Somnambula.

Z P. K. N 312 z 10 listopada 1890 r.

Kazimierz Hrabia umarł d. [...]
w Warszawie. Urodz. 1840 przy w 12 roku [...]
wstąpił do chórów opery Warszawskiej [...]
w których przeszło [...] pozostawał [...]
lat opery. Z czasem wystąpił z [...]
na wyborowego [...] [...]
[...] koncertowego opery. [...]
Napisał wiele utworów muzycznych
z których niektóre [...] miejsca [...]
na powodzenie.

We Wiedniu w teatrze Karla [...]
przedstawiono operetkę „Czarny [...]
Libretto zbliżone do dawn[...] [...]
napisali Viktor Leon i Waldberg [...]

[illegible] muzyka zaś polak Edward [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] w dom.
[illegible] Szpital(?). Operetka ta miała wielkie
powodzenie w Anglii i Ameryce.
Gra w [illegible] scenie ją dość [illegible]
[illegible] lecz przyznać po [illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] podania po [illegible] [illegible]
[illegible] nazywa się Mikołaj(?) miasta w
[illegible] [illegible] gdzie ma mój(?)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible].
[illegible] po [illegible] [illegible] z których
[illegible] [illegible].
[illegible] W Warszawie tego [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 1890
[illegible] grają komiczną operetkę w 2 aktach
[illegible] słowa i muzyka M. L.
Kropiwnickiego

92. Nr. Teatr [illegible] [illegible]
[illegible] Jan Kühler (1891) [illegible]
[illegible].

Dz. P. N 336 z 4 Grudnia 1890.
Teresa Arklowa po wielkich teatrach [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] na 20 [illegible] [illegible]
do Odessy.

Dz. P. N 339 z 7 Grudnia 1890.
Teatr [illegible] [illegible]
na [illegible] Fella na [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Narzymskiego „Zaklęta [illegible]
[illegible] Żarnla [illegible] [illegible]
[illegible] naszym [illegible] [illegible]
[illegible] Piotra Narzymskiego
„Nowa szkoła”
„Nowa Szkoła” w 2 aktach,

Dz. P. N° 340 z 8 Grudnia 1890.
Wczoraj w naszym teatrze [illegible]

o operetka Izydora Worobkiewicza „Pani
i młoda z Rzymu".

Kur. P. N 344 z 12 grudnia 1890.

[illegible] d. 10 bm. w teatrze ruskim operetka
[illegible] Izydora w 3 aktach Starzyckiego „Car
[illegible] nowożeńcy" z muzyką Zyganki. Har-
[illegible] monia odegra nadto Worobkiewicza
„Nad Prutem" i Serenadę. —
[illegible] Przedstawienie dzisiejsze na dochód
[illegible] [illegible] dla [illegible]
[illegible] Rzewińskiego.

[illegible] Kor. z Warszawy 29 grudnia 1890.
[illegible] Najlepszym z wieczorów muzycznych
[illegible] odbywanych w domu jenerałowej
[illegible] odznaczała się [illegible] tylko
[illegible] Wyszyński i Sandman. Pan Wyszyński
[illegible] jest tu Benjaminkiem w muzyce
[illegible] i zaśpiewał nawet coś po rosyjsku;
[illegible] ale Sandman [illegible] tylko coś

akompaniującemu na fortepianie:
uwaliła orkiestra i po pierwszych tonach
energicznej przygrywki wybrzmiał po pol-
sku „Z ogrodowej altany – wesoł
ja idę z panny" – Wreszcie zrobiło się ci-
cho – po chwili wśród tej ciszy dała
się słyszeć skrzypienie butów – Oprócz
tego ostentacyjnie opuszcza salę.
Zwrócił na to uwagę Hnatko siedzący
obok mnie jakiś generał. Hnatko obej-
rzał się machnął ręką i dość głośno
zawołał: Ja stary jestem wariat!
a gdy Seidman skończył, pierwszy za-
czął klaskać a za nim naturalnie
wszyscy. Tylko pani Hnatkowa po-
deszła do Seidmana i zapytała po pol-
sku, czy pan w innym języku nie
śpiewa?... Śpiewam jeszcze po czesku
– A po niemiecku nie mógłby się

pan marzy? — „Jestem pewna
który to nazwania się obejrzał (grzyków
odpowiedział artysta oddając wdzięk
pani Harkowej, która szybko od niego
się odwróciła. Każda droga pan-
Dolman wkrótce otrzymał dy-
rekcyę jako artysta opery war-
szawskiej. —

Dz. P. N 346 z 14 Grudnia 1890.

Dziś w teatrze naszym oryginalna operetka
Andrzeja w 3 aktach „Wybór w Dubowcach"
L. Kleczyńskiego z muzyką <u>Wrobliewicza.</u>

Z N-u 1. <u>Echo muzyczne z 1 Stycznia 1880.</u>
(rocznik IV) wyjmujemy następujące zdanie:
pisze: N-r ten zawiera biografię
<u>Macieja Kamińskiego</u> (bo się lekko-
ciągnie dalej w następnym i następnych N-ach.).
Od Nowego roku 1880 objął redak-
cyę Echa muzycznego <u>Jan Kleczyński</u>

zmiennego wstępującego Wincentego Horniańskiego.

W Kijowie dnia 9 i 11 Październ. ika 1879 r. dał koncerty 11 letni skrzypek Karol Grzegorowicz na sfun. dusz wyjazdu swego do Paryża i powodzenia. — W Kijowie istnieje szkoła muz. pod dyrekcyą Puchalskiego poświęcona imieniu Łonatyckiego. W Warszawie na 127. wieczorku Tow. Muz. pomiędzy innymi rzeczami wyśpiewała p. Drwiakowska i „Oczy wiztoré" i „Jednego serca" obie pieśni Władysława Wiewica.

Dzieło Karasowskiego o Chopinie wydano w przekładzie angiel: skim „Frederic Chopin - his life, letters and works" tłumaczenia Emilii Hill. Krytyka przychylna.

Nb. Według karty pośmiertnej umarł
we Lwowie dnia 19 grudnia 1890 jako
cesarski radca i emer. dyrektor c. k. Sądu
krajowego wyższego Tytus Jachimowski
w 74 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w
niedzielę d. 21 grudnia b. r. Nb. Nie zna-
ny, starszy Pow. emer. wiadomo jako
uczonemu członkowi honorowemu.

Nb. Według karty pośmiertnej umarł
we Lwowie Alojzy Zygmunt Bieńkow-
ski prywatny nauczyciel muzyki dnia
20 grudnia 1890 w 66 roku życia.

Nb. Według karty pośmiertnej umarł
we Lwowie Mikołaj Bojalski mu-
zyk i profes. przy lwowskiem Konser-
watoryum dnia 26 stycznia
1891 w 32 roku życia. — O ile
wiem publicznie nie dał się poznać
i nie słyszałem o nim.

98. Przegląd N: 52 z 5 Marca 1891.

Pięćdziesięcioletni jubileusz jako fortepianista a 66 letni jubileusz jako kompozytor będzie obchodził d. 28 Marca p. Antoni Kątski zamieszkały od (?) lat w East Buffalo w stanie Pensylwanii Ameryki północnej. Dnia 29 Marca 1821 grał p. Kątski na fortepianie po raz pierwszy na koncercie publicznym w Krakowie swem rodzinnem mieście, pierwsze zaś jego kompozycye drukowały (?) się w r. 1824.

Gazeta Lwow. N 80 z 10 Kwietnia 1891.

Mieczysław Sołtys powrócił do Lwowa po 5 miesięcznym pobycie w Paryżu w celach naukowych. Szczegóły [illegible]

Gaz. Lwow. N° 102 z 6 Maja 1891.
Z Rzymu donoszą: Kantata „Modlitwa Jagiełły" Jana Orubskiego i Legoritom, przytem „Serenada wenecka" do słów Cezara Pelacchi urocza i „Jesiona" doznają bardzo pochlebnego przyjęcia ze strony krytyki włoskiej. Zwłaszcza ta wykonana w jednym z najwspanialszych i największych ogrodów wobec licznego grona znawców, wywołała ogromne wrażenie.

Gaz. Lw. N° 107 z 13 Maja 1891.
Na koncercie 12 b.m. grał nad program Śliwiński między innemi i utwór „Pierwiosnki" Kordyana Nyjejskiego

Gaz. Lw. N° 113 z 21 Maja 1891.
Otworzona w Krakowie szkoła śpiewu przez Jana Galla wydała niedawno swój pierwszy popis. Znakomity
Mira Heller zaangażowana do król. opery w Peszcie na 3 lata z płacą 8, 10 i 12 tysięcy złr. Rozpocznie we Wrześniu.

100.

13. D. 28 Maja 1891 zwiedzaliśmy
jeszcze ogrody z jakąś Panią, do
której nazwiska pytać mi nie wypadło.
To ja która miała się być przyjaciół-
ką Olgi Fawiny. Opowiadała mi
ta wspomnienie wiele szczegółów z życia,
oraz o składnej znajomości języ-
ków. Otóż według tej Pani wspo-
mniana Olga Fawina przez kilkoro
[illegible] w Paryżu
[illegible] się [illegible] w [illegible]
tego we Lwowie. Wiele szczegółów
o których swojego czasu gazety pisały
ma być bajką lub wymysłem: była
to jednak w każdym razie osoba wy-
soko wykształcona władała językami
francuskim niemieckim angiel-
skim i włoskim w 1863 pisała
do [illegible] korespondencyjnego [illegible].

obszerności wczytany. Była otoczona
nie otrzyja krótki. wiary i nabierał się
się o krótki bezużyteczny. Była gorąca
... potargotka. Kartona córka
managa Kr... wicz... Dziedzi-
ka Krzeczkowskiego wydawcy Dwudzie-
[illegible]. miała trzech braci —
i teraz jeden już zmarł. Zieliń-
ski wydał córkę za Pierackiego.
Olga Kamińska zginęła w boju
[illegible] przed około 6 laty.
Z antykw. katalogu księgarni katol.
K. Wł. Miśkowskiego w Krakowie wy-
czytuję, że w zbiorze Krakowskim
z r. 1829 w kwarto 60 ...
znajdowało się Polonez z motywów
Ks. Lipińskiego z tegoż popiersiem
NB. W moim zbiorze „Miscellanea” znaj-
duje się ... Ks. Lipińskiego
kupiony w antykwarni Hölzla.

Gaz. Lw. N 120 z 30 Maja 1891.

Nowy polonez Wł. Żeleńskiego powstały pod wpływem wrażeń rocznicy 3 Maja ukończony został świeżo i grany na próbach przez orkiestrę z 13 pułku pod dyrekcyą kapelmistrza Flocha. Ma być wykonany po raz pierwszy na koncercie Tow. muz. . Wyjdzie w wyciągu fortepianowym.

Ib. Na wystawie u Seyfarta znajduje się widziane: Wincentego Rychlinga „Nowy Ślub u Krakowiaków i tańcem góralskich na Piano. Kraków Kołyszanowski.

Maurycy Sieber. Pieśni narodowe z tow. piana Kraków S. A. Kołyszanowski

[illegible] pieśni z tow. Pian. St. Niewiadomski

G. Lw. N 126 z 6 Czerwca 1891

Modlitwa Jagiełły na głos męski wykonany przy Kilku Kwotnie z powodzeniem kompozycyi Jana Grabskiego wyszedł z druku i jest na składzie Gebethnera i Wolffa.

Gaz. Lw. N° 127 z 7 Czerwca 1891.
Korespondencya z Paryża z 2 Czerwca.
Ludwik Leger czwarty po Mickiewiczu
prof. literatury słowiańskiej w College de
France, który w tym roku szkolnym
zaznajamia społeczeństwo paryskie
z dziełami [illegible] postanowił zrobić to samo
dla Moniuszki tak mało tu znanego;
że trzeba było na programie [illegible]
krótki jego życiorys co zrobił i ona
[illegible] robota z ostatnich. /: Wieczorów
[illegible] ma być [illegible]. Ni-
niejszy jest drugim z kolei bo
wzory sławistów nie naszą tylko wy-
łącznie lecz wszystkich ludów sło-
wiańskich muzykę chce spopularyzować.
Tak on wszystkiem sam także. /:
Wieczorek wspomniany złożony z samych
utworów Moniuszki odbył się [illegible]

104.

Towarzystwie historycznem ~~Cercle~~ Cercle St. Simon przy udziale pań Heleny Chrzanowskiej i Zuzy Hümbloot oraz panów W. Zygsta-Zagórskiego i de Oloss Pol a po-przedzony pogadanką krótkiem objaśnieniem działalności Moniuszki i znaczenia jego w całym muzykalnym słowiańskim świecie. Program składał się z Moniuszki i zawierał dziesięć utworów, z których znaczniejsze były: Śpiew Dumka, Fantazya koncertowa przez Vieuxtempsa i „Widma" wykonane na fortepianie przez p. Helenę Chrzanowską oraz jedną melodyę z Halki przez nią aranżowaną. Każdy kawałek poprzedzony był kilku słowami określającemi treść jego i charakter.

Profesor Lager stawia Moniuszkę obok
Szopena; zalicza do oryginalnych mistrzów
choć dodaje mógł podobnie jak Rozganie
szukać motywów na nienaturalnym grun-
cie muzycznej bardzo kresi. Dalej
mu ceni za operą trzymającą środek
między poważną a komiczną
„genre moyen" a Halend jej autora
uznaje jako wszechstronny we wszyst-
kich niemal dziedzinach próbujący
swego talentu.
Jako wykonawcy należy się pierwsze
miejsce Wł. Górskiemu który kon-
certową fantazję wykonał prześlicz-
nie. p. De Plass Pol rodak nasz
odśpiewał piosnkę oryg. Jontka
i Niemen. panna Amelia Hamblot
Francuzka po francusku przełożone
na scenie polskie piosenki a panna

Helena Krzyżanowska utalentowana pianistka występowała najwięcej jako akompaniująca innym to grając solo pięć razy z programu a raz nad programu. Wielka biegłość bez naturalnej brawury zaś liryzm w wykonaniu i w utworach jej przebijało.

... Katarzyna z Zygmuntowiczów Opacka.

Gaz. Lw. N 130 z 11 Czerwca 1891.

W Warszawie zmarł w 50 roku życia Ksawery Syrewicz zn. muzyk komp. wielu utworów do tańca.

Dn. 15 Czerwca 1891 grają we Lwowie Kurjer Cara widowisko sceniczne ze śpiewami i tańcami w 10 obrazach z franc. pow. Verne'go przerobiona przez Walewskiego muzyka L. Słomkowskiego.

Gaz. Lw. Nr 134 z 16 Czerwca 1891.

W Warszawie zmarła w 70 roku życia

Aleksandra z Millerów Moniuszkowa

wdowa po Stanisławie.

Gaz. Lw. № 135 z 17 Czerwca 1891.

Panna Natalia Janotha nie przestaje zachwycać Londynu grą swoją. Koncerta jej ściągają przepełnione najpoważniejszą krytykę a jednocześnie znajdują powodzenie jako zwracają powszechną uwagę na nią. Niema tam pianistki, która by więcej zwracała na siebie uwagi, między innemi interwiewowanie jej przez reporterów Pall Mall Gazette. Obszerniejszy w tym dzienniku artykuł z 19 Maja b. r. przytacza rozmowę z panną Janothą a miejsce angielskiej gazety w którym znajduje się też jej podobizna na zdjęta z fotografii.

NB. W albumie Domu Tow. mu. w Warszawie znajduje się Mazur na fp. przez Karola Lipińskiego dzieło pośmiertne

przez syna śp. autora Dr. Gustawa
Lipińskiego do Albumu gal. Tow. muz.
Łaskawie udzielona.

Z okazji popisu w szkole muzycznej
Pani Fanny Konarskiej dowiaduję
się że nauki harmonii udziela tam
Franciszek Tomkowski. czerwiec 1891.

N.B. W Pamiętnikach Wincentego Pola
do literatury polskiej XIX w. na str 174.
znajduję się po upadku teatru Bo-
gusławskiego we Lwowie zorganizo-
wał mały teatrzyk dla dyletantów z r 1800
Wronowski obok pałacyku swego
we Lwowie. Widowiskami temi
kierował Kamiński i zorganizował
się z tych dyletantów nawet stała
trupa z którymi udał się na wycieczki
na wycieczki do Dubna, Kamieńca
i dalszy Kijowa do podróży po raz

pierwszy Akt z Karolem Lipińskim.

Przegl. dw. N° 177 z 28 Czerwca 1891.

Na nadzwyczajnem walnem zgroma-
dzeniu lwowskiego Tow. muz.
uchwalono większością 2/3 części głosów
wybudowanie gmachu własnego.
Po zagajeniu prezesa Dr Jana Czajkow-
skiego udzielił tenże głosu referentowi
wydziału Dr p. Mataszkowskiemu
który postawił wniosek: żeby sprzeda-
ć p. Emil Rottermilian Wertar
na gruntach tak zwanych Wertowa,
skutkiem obok ulicy Podlewskiego
i położonych przy ulicy Kopernika w ...,
przez Tow. piszczę 340 kw. sążni
wartości około 26000 zł. pod warto-
przyjętemi warunkami:
Powiedział Tow. muz. pozn... akt.

Ks. Proboszcza Wereszczyńskiego w kwocie
18000 zł, które to koszty nie wystarczą
na zakupno gruntu i budowę gm.,
aby proponuje p. Dyrektor Tow.
Gmin. zakupno tej parceli w ten spo-
sób że Tow. płacić ma przez lat
15 po 2000 zł rocznie i obejmie
zaraz grunt w posiadanie.
Wydział więc i zważywszy obecny czynsz
wynosi 1800 zł rocznie a z chwilą
wybudowania budynku który ma
stanąć na 1/3 części całego gruntu
a reszta przeznaczona się na ogródki,
albo wybudowanie sali koncertowej
na którą obecnie fundusze absolutnie
się nie znajdą, że renta wzrośnie [illegible]
dno tylko o 500 — 700 zł rocznie,
proponuje przyjąć propozycję z [illegible]
i przystąpić natychmiast po [illegible]

piącej liczbie to wybudowania
budynku na pomieszczenie tylko
władzy Municypalnej a resztę budynku
wynająć na pomieszkania (!) Bu-
dynek ma kosztować co najwyżej kosz-
tem 30000 złr. Po żywej dysku-
syi ostatecznem imiennem głosowa-
niu wniosek wydziału przyjęto.
Kur. Lw. N 178 z 25 Czerwca 1891.
Na konkursie kompozytorskim carskiego
konserw. muz. w Petersburgu odniósł
zwycięstwo Cezar Dinski napisawszy
kantatę na temat wiersza Wielickiej
pt. „Wieża gorzyjska" Kantata ta odegrana
na uroczystym popisie znalazła gorące
przyjęcie od krytyki i publiczności.
NB. Na wystawie książęcej widziałem:
Zbiór piosnek krakowskich i kr.
Tomyślek napisany Wincentego Rychlinga
z lit. krakow i tegoż tamże
Zbiór Krakowiaków.

1121.
dalej: Romualda Mackiewicza Polonez T.
na 4 ręce dwie nakładem autora.
Maurycego Zalla prząśniczka mię Tośca
na piano liczba op. dzieł 210.
widziałem także: Z. Stojowski
Trois Intermèdes na P. op. 4 wyda-
ne u Pitt et Hatzfeld London Leipzig.
Gaz. Lw. № 150 z 5 Lipca 1891.
Z. Stojowski uczeń kons. paryskiego
wystąpił obecnie w Londynie z koncertem
krytyka pochwalna. Liczy on obecnie 21 lat.
Ad. Wentzkowski wraz przed widziałem
Mazury na Piano dedykowane Krasnowskiej
nakładem przez St. Lipińskiego op. 75.
Gaz. Lw. № 164 z 22 Lipca 1891.
Według korespondencyi z Londynu
z 17 Lipca b.r. przez Ant. Sz. Naganowskiego
w dniu 10 bieżącego podczas Wilhelma II
w Londynie na jednym przedstawieniu,

mieni w Convent garden śpiewali
także: Duet z Romeo i Julia Jan Reszke
z Panią Melbą pierwszorzędnie, z kolei
grając: rolę tytułową Ponotti, Clo a
miss Eames, Król. Edward Reszke
który także wystąpił jako Don Pedro w
4 aktowej Hugenotów.
Gaz. Lw. N 165 z 20 Lipca 1891.
W dzisiejszej korespondencji Pesztu z zagranicy
do opery w Peszcie Tryszanga z Warszawy
który tu będzie występował jako
Filippi i panna Ebendroth Susanna.
Gaz. Lw. N 168 z 26 Lipca 1891.
Bracia Reszkowie przyjęli propozycję
impresarjów amerykańskich i zobowiąza-
li się śpiewać w Ameryce przez 5 mie-
sięcy, a to Jan Reszke otrzyma
za 40 przedstawień 200.000 franków
a Edward Reszke 100.000 franków

Ks. w lwowskich antykwarniach
widziałem: Ks. Bielowski „Pieśni
ruskie zebrał i wydał z tow. Pieśni
lwów nakładem autora.
Emanuela [illegible] złotne
wzory na Pieśni – w dzień
Pieśni [illegible] z tem Piana
przez [illegible] z braku
papieru na [illegible]
ziemnej napisana.
Ks. [illegible] „Polskie Pieśni ks.„
ciała Katol. zebrał ks. Poznań
[illegible] 1891.
Dnia 2/8 grano we lwowskiej gości,
dzieło „Zagroda Sabkowa" według
Moszkowskiego z muzyką J. N. Nowakowskiego.
wydał: Śpiewnik dla Dzieci
słowa Maryi Konopnickiej muzyka

muzykę L. Noskowskiego op. 34.
Warszawa nakład Spiess nakład.

Kurjer Polski N 222 z 12 Sierpnia 1891.
Grano w lwowskim teatrze naprzód, z świetnem [illegible] takie — „Nocleg w Apeninach" z muzyką Harkiewicza. — Gdzieś w r. 1841 nieznany kompozytor napisał muzykę, którą i wystawił „Nocleg w Apeninach". W 4 lata później Mirecki we Włoszech wydał partyturę do tej opery. W Sierpniu 1845 Toroński przebywając we Wiedniu w dziale lekkiej muzyki przedstawił także tę operetkę. Obecnie zaś napisał i wystawił operetkę tę Harkiewicz. Jako przeważający nie pominął naturalnie pięknych momentów [illegible] czasem — romansowszczyzny. Całość jednak podobała się i była oklaskiwaną.

116. Fryderyk Chopin i utwory jego
muzyczne. Przyczynek do życiorysu i oceny
kompozycyi artysty napisał M. A. Szulc
nauczyciel wyższy przy gimnazyum św.
M. Mar. Magd. w Poznaniu. Poznań 1873
nakładem księgarni Jana Konstantego
Żupańskiego.
NB. Dzieło mam w mej bibliotece
mieści ono wiele rzeczy dotyczących
Chopina – bez notacji tylko artykuły
i stronnice innych muzyków lub kom-
pozytorów polskich dotyczące.
Str. 27 Po erekcyi W. X. Warszawskiego
udzielono w szkole sekcyę śpiewania i sztuki
muzyki. Minister Stanisław Potocki powierzył dy-
rekcyę jej znanemu Elsnerowi. In-
stytut ten w r 1821 nazwany Królewskim,
stał się konserwatoryum muzycznem
wypielęgnował i wykształcił wszystkich

którzy talentem i utworów wartością wznieśli się ponad poziom. Nidecki, Orłowski, Nowakowski, Fontana, i wielu innych byli jego uczniami. Dobrzyński został, nawet później pomiędzy Niemcami uznany, pomimo konkurencyi...

Strona wzmianka o Julianie Fontanie i Kr. Kombiałkowskim

Str. 56. zaniedbano wyraża się au, tor Elsnerku

Str 74 wzmianka o Dmitrockim i że nie uznawał i nie rozumiał wielkości Chopina.

Str. 78 wzmianka o znanym 1849 Antonim Wojkowskim. Tamże na tej stronie poniżej o Orłowskim.

na str 82 wzmianka o wiolonczelli.

str 93. w Dzienniku: Żeleda (Historya muz. str 365) wymienia między jego (Chopina) uczniami: Wolfa, Wernikiego, Krzyżanowskiego, Wielhorskiego, Szopowicza, Dołowska, i Mikulego.

str 134 wzmianka o Fontanie że ostatnie utwory Chopina napisane w Nohant należą więcej i raczej mogłoby się ich spodziewano.

na str 152 wzmianka o Karolu Lipińskim.

NB. Na str 169 i poprzednich i następnych w rozbiorze Dzieł Chopina powołuje się autor bardzo często na Sikorskiego którego książka o ocenie Dzieł tych swego czasu w Bibl. Warsz. podał.

str 170 wzmianka o Robercie Schumann że gruntowne studya jego przyczyniły z zgłębianiem sztuki dawniejszych mistrzów wyrobiły w nim (Schumanie) jako w kompozytorze fortepianowym nieprzeparty pociąg do wielogłosu, który naturalnym porządkiem musiał go zawieść do symfonii i kompozycyi orkiestrowej.

str 172 o Kleczyńskim z powodu

jego artykułu o Chopinie zamieszczo-
nym w Tyg. Ill. str. 47 (r. 1870).

str. 175. Ballady na piano (Chopin) stanowią.
Dotąd się wahali krytycy, do jakiej zaliczyć
te kompozycye kategoryi: niektórzy nazwali
je rodzajem ronda, nazwanie zupełnie
mylne. Więcej zbliżał się do prawdy Lenz
zowiąc je powieściami muzycznemi.

Sam Chopin w czasie swej w Lipsku by-
tności zagadnięty przez Schumanna o na-
zwanie ballad, oświadczył że również-
nie, utwory Mickiewicza na ten pomysł
go naprowadziły. Już sam rytm i takt
6/8 jako najwyraźniej je od wszelkich pol-
[illegible] treścią wyróżnia.

Najświetniejsza ~~wykończeniem~~ bez wąt-
pienia, największym pomysłem i sza-
łkiem szczegółów wykończeniem, jest
piosnka (op 20) dedykowana Panu
Stockhausenowi.

126.

str. 180 wzmianka o Polonezach
na str. 203 wzmianka o Napoleo-
nie Wielkim. Wzmianka dla sztuki
szczególnie Jerzy wielbiciel Chopina, niego
spaliły pianista ... się wcześnie pracą
z kilku prób na polu kompozycji, pomiędzy
przy których wymienić należy szczegól-
nie Krzysztofa przedstawiły tradycyjne Dwa
zeszyty krakowiaków z [illegible] 8
numerów. Prócz tego wstąpiliśmy przed
niego wykonany wielki krakowiak z
orkiestrą, potem mazur, zręcznej
faktury, i świetnie w opracowaniu.
Widoczny w tych utworach widoczne
ska i wielu potężny wpływ Chopina.
Zmarł w Szwajcarii w 1850.
Na str. 244 znajduje się biografia
Juliusza Fontany.

a na str. 247 Antoniego Wojkowskiego.

Koniec

Nr. Według ogłoszenia w r. 1890/1
nauczyciele będą w krakowskiem
konserwatoryum muzycznem nau-
ki uczyć następujący nauczyciele:
Harmonii, kontrapunktu i kompo-
zycyi dyr. Ks. Wł. Żeleński
fortepianu Bolesław Domaniewski
Ks. Wł. Żeleński, Wiktor Barabasz
Antoni Brandys, Jan Dro-
zdowski, Antoni Płachecki
skrzypce Wincenty Singer
Wiolonczeli Jędrzej Stingl
Śpiewu solowego Jan Gall
Śpiewu chóralnego Wiktor Barabasz
Organy kurs wyższy Żeleński
kurs niższy Winc. Rychling
Zasady muzyki Walenty Dec
Historyi muzyki Jan Gall
Nauka gry na instrumentach
dętych kapelmistrz Józef Langer

122 Przegląd lwowski z 18 Sierp. 1891.
Grają we Lwowie ~~operetkę~~ Krotoskiego
„Don Kiszot czyli 100 szaleństw"
z muzyką Zygmunta Noskowskiego (
go. — Krytyka lwowska dziwi
się dziwi się, że Noskowski mógł
do takiej farsy dorabiać muzykę.
Przegląd Polski rok V zeszyt XI
z 1 Maja 1871. Kraków 1871.
str. 203 Kilka słów o Olofernesie
przez St. Tarnowskiego.
N. O innych muzykach prócz Olofina
niema nic.
Nb. Lutnia lwowska w przejeź-
dzie do Pragi dn. 8. 10/9 1891
w teatrze krakowskim koncert.
W teatrze krakowskim grali d.
9/9 1891 obraz ludowy w 4 aktach
Sewera „Dla świętej ziemi" z mu-
zyką G. Steibelta.

Teatr Polski w Galicyi
napisał Stanisław Pepłowski
Lwów Nakł. J. Polaki 1887.
(Ponieważ dziełko to jest moja wia-
domości, więc historyę teatru opu-
szczam a notuję tylko rzeczy
kompozytorów muzyki dotyczące).
str. 9. Sztuki Kotlarowskiego przed-
stawiali amatorzy we Lwowie i
Przemyślu i przedstawienia poprze-
dzał zawsze hymn Gnaczewicza
„Myż wam bratia" który w krótkim
przeciągu czasu stał się bardzo po-
pularnym.
str. 11. Besida we Lwowie w ~~Styczniu~~ Marcu
~~roku~~ 1864 otrzymała koncesyę
na przedstawienia teatralne a
pierwszym więc przedstawieniem po
odegrano symfonię Wierzbickiego

124.
i wystawianym przeleg[...] pióra Ks. E. Ogo
nowskiego przedstawiono Dramat
ludowy „Marusia". act.
Pomiędzy innemi utworami grano
także w okresie tym i operetki
oryginalne muzyki „Wołowskiego"
„Bałamutka" i „Pankowskiego"
„Pokój wyższy opanuje"
Ś. p. Gruszczenowicz pisał też melodrama
mat. ludowe: „Pod Kijowem" i
„Sołaki Płomi potentą" które utrzy
mują się po dziś dzień dla pięknej
nej muzyki kompozycji Michała
Wiorobieckiego.
Feydor Worobkiewicz nad wyraz
piękny autor i kompozytor mało
ka skola w Czerniowcach, gdzie
jest nauczycielem śpiewu chóralnego.
nego. Worobkiewicz przedstawił

swe życia pod pseudonimem
„Danyło Mlaka". Jego melodra-
my „Hnat Prybłuda" „Dobro-
ha Marta" „Nowyj Dwirnyk" i
operetki: „Pani młoda z Desni-
" „Pan Mandatar" „Złotyj mops"
(naśladowanie Sanaków Sapiegi).
„Wujcio Kacpar" utrzymywały się
długo na repertuarze scen rus-
kich". W każdej powieści Worobkiewi-
cza Wielka praca mniej starannej
pomiędzy innemi dramat „Kona-
szewicz Sahajdaczny" i melodra-
ma „Pan Wanaliczak"
§. 31. Jednym z pierwszych kom-
pozytorów ruskich zamieszkałych
w Galicyi był ks. Michał Werbickij
urodzony w r. 1815 i zmarły w r. 1870.
Który ułożył muzykę do narodo-

126. jego szeregu utworów „Idzie
Maryja" „Pasterzyna"
„Hala" „Wielki Ołowieński"
„Szkolar na Mandziowej"
Nadto skomponował Wielbicki 12
symfonii na pełną orkiestrę, na
tysiąc par barką bosidę, tu „
Dzień hymn narodowy ukraiński,
zki „Szczo na wsi marta Ukraina"
i ilustrował muzyką poemat
Szewczenki „Testament"
Prosz Worobkiewicza o kilku
powieści podano wymienić
jeszcze wyjąwszy Wiktora Malinka
„Kuprał Tymko" „Zmrok"
Na szczęśliwą łodzi" „Przeszłość"
i Anatola Wachmianina
którego uważano za jednego do tego
dziś Wołyniowicza „Zaropatka"
i „Ojciec" Andrzeja „Halszki"
Ogonowski [illegible]
Roman.